

OSTATNIE WIADOMOSCI

Prenumerata miesięczna
1.50 z odb. w Adm.
1.95 z odb. do domu

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VII.

Kraków, Sobota 24 lipca 1937 r.

Nr. 203

Kulisy zamachu

na pułk. Koca odsłoni energicznie prowadzone śledztwo

Śledztwo w sprawie niedo-
szłego zamachu na pułk. Koca
toczy się w dalszym ciągu w
granicach Warszawy i Małych
Świdrów. Kierownictwo śledz-
twa spoczywa w rękach sędzie-
go śledczego dla spraw szcze-
gólnej wagi, Skórzyńskiego. Do
pomocy delegowano wielu ofi-
cerów policji, jak również i wi-
ceprokuratorów.

Środowisko zamachowca

Najistotniejszą kwestią w da-
nej chwili, jak już wczoraj
wspominaliśmy, jest ustalenie
środowiska, z którego pocho-
dził zamachowiec jak i ujawnie-
nie jego współników, bo zda-
je się już nie ulegać najmniej-
szej wątpliwości, że nie działał
on sam.

W związku z tym aresztowa-
no cały szereg osób w Warsza-
wie i na prowincji, które na-
tychmiast przesłuchano.

Badania, prowadzone nad
szczątkami bomby wykazały,
że była to niezwykle dokładnie
i precyzyjnie wykonana mina
saperska, zawierająca około je-
dnego kilograma dynamitu. Jej
siła wybuchowa była olbrzymia.
Dobitnie świadczy o tym
fakt, że szczątki ubrania zama-
chowca zostały siłą wybuchu
wbite w drewniane ogrodzenie
na głębokość około 2 centyme-
trów. Strzępy dłoni zamachow-
ca znaleziono w odległości 60
metrów od bramy.

Bomba była tak urządzona,
że wybuchła za naciśnięciem.
Tego typu bomby używają od-
działy saperskie do wysadzania
w powietrze schronów, mo-
stów i t. p. obiektów.

Wczoraj, jak to donosiliśmy,

na miejsce wybuchu przybyła
komisja śledcza, która dokona-
ła nowych pomiarów, przepro-
wadziła dokładne badania i je-
szcze raz przesłuchała osoby
mieszkające w pobliżu domku
pułk. Koca.

Na podstawie tych danych
można już teraz ustalić ostat-
nie chwile przed zamachem.
Zamachowiec przybył w pobli-
że domku pułk. Koca około go-
dziny 9 wieczór. Zamierzał za-
kopać minę pod bramą posesji
pułk. Koca, ponieważ przejazd
jest tam dość wąski. Samochód
musiałby potrącić jakiś drucik
lub płytkę połączoną z bombą.
Wówczas nastąpiłby wybuch,
który byłby niezwykle silny.

Podczas ciemnej nocy

Zamachowiec nie mógł jed-
nakże od razu wprowadzić w
czyn tych swoich zamiarów,
ponieważ dom podczas pobytu
pułk. Koca jest bez przerwy
strzeżony przez policjanta z
miejscowego posterunku.

Zamachowiec musiał wie-
dzieć, że policjant na krótko
przed wyjazdem pułk. Koca sa-
mochoodem do Warszawy, pa-
troluje teren. Na ten moment
czekał więc z zakopaniem bom-
by. I rzeczywiście około godz.
10-ej policjant udał się na ob-
chód, aby spatrolować przede
wszystkim drogę od bramy do
szosy.

Noc była bardzo ciemna i po-
licjant oświecał drogę latarką
elektryczną. Światło to i odda-
lającego się policjanta zama-
chowiec z pewnością widział.

Po kilku minutach policjant

wrócił i wszedł przez furtkę,
znajdującą się tuż przy bramie
na teren posiadłości pułk. Ko-
ca.

Zamachowiec zdał sobie spra-
wę, że za kilka minut z bramy
wyjedzie samochód, pułk. Ko-
ca, należało więc jak najszybciej
zakopać bombę. Ukłął na
ziemi i zaczął ją odgarniać rę-
koma. Na to wskazuje piasek

za paznokciami znalezionych
palców zamachowca.

Grunt jest tam piaszczysty i
praca z początku posuwała się
szybko naprzód. Ale zaraz za-
machowiec natrafił na twardszą
ziemię. Zdenerwowany, popeł-
nił jakąś nieostrożność. Nastą-
piło wówczas w jakiś sposób
naciśnięcie zapalnika, które spo-
wodowało wybuch.

Z oględzin zwłok wynika, że
zamachowiec liczył około 29
lat, był średniego wzrostu, szat-
yn. Miał na sobie przyzwoitą
nową odzież. Również jego o-
buwie było jeszcze całkiem no-
we.

Po sekcji zwłok, zamachowca
pochowano na cmentarzu wię-
skim w Józefowie, w kwaterze
samobójców.

Zacięte walki pod Madrytem

W Santander rozstrzelano 450 księży

SALAMANKA. Radiostacja
powstańcza komunikuje, że na
całym froncie madryckim trwa
gwałtowna bitwa.

Wojska gen. Franco posuwają
się systematycznie naprzód. Do-
wództwo rządowe wysyła wciąż
nowe posiłki.

Przeciwnik poniósł ciężkie
straty na odcinkach Brunete
oraz Villa Nueva del Castillo.

Na odcinku Guadarrama wojs-
ka gen. Franco wzięły wielu
jeńców.

Natarcie wojsk gen. Franco
na froncie aragońskim na odcin-
ku Albarracin trwa.

PARYŻ. Havas donosi z Ma-
drytu: Na odcinkach Brunete
Quijorna i Villa Nueva del Par-
dillo walka została wznowiona.
Wojska rządowe dokonywały
przegrupowania sił. Od rana
trwa obustronna kanonada arty-
leryjska.

Po południu wojska gen. Fran-
co przy poparciu wielkiej ilości

czołgów, samochodów pancer-
nych i samolotów ruszyły do na-
tarcia na wspomnianych odcin-
kach oraz na odcinku Villa Fran-
ca del Castillo.

Wojska rządowe stawiają zde-
cydowany opór.

LIZBONA. Z Seville donoszą,
że w pow. Santander z 517 księ-
ży rozstrzelano ponad 450, a
pozostali przy życiu nie mają
możności pełnienia swych obo-
wiązków.

W Chinach ciągle wre

Marsz. Czang-Kai-Szek gromadzi wojska

SZANGHAI. Dowódca wojsk
chińskich w m. Wanping odmó-
wił ewakuowania tej miejscowo-
ści, oświadczając, że stanowi ona
„Święte Terytorium”.

Wojska 37-ej dywizji nadal po-
zostają w pobliżu Luku-Cziao,
podczas, gdy część tej dywizji
opuściła już okolice Pekinu.

Marszałek Czang-Kai-Szek
wydał 6-ciu dywizjom rozkaz
wymarszu do prowincji Hopei.

Ciągle transporty wojsk ja-
pońskich z Mandżurii oraz posu-
wanie się wojsk chińskich w kie-
runku prowincji Hopei nadal
stwarzają groźną sytuację.

TOKIO. Według ostatnich wia-
domości otrzymanych z Pekinu,
wojska chińskie nie zostały jesz-
cze całkowicie wycofane z Lu-
ku-Cziao. 37-ma dywizja opuści-
ła około godz. 13-ej (czas miej-
scowy) Yamenkou.

Na lewym brzegu rzeki Yo-

ung-Ting w pobliżu Papaoszan
oraz na prawym brzegu Young-
Ting w pobliżu Luku-Cziao od-
działy chińskie pozostają nadal,
przy czym dowódcy twierdzą, iż
nie otrzymali dotychczas rozka-
zu wycofania się.

SZANGHAI. Według wia-
domości ze źródeł chińskich od-
działy chińskie wojsk rządowych
rozlokowane na północny za-
chód od Luku-Cziao, wczoraj
rano otrzymały rozkaz wycofa-
nia się na pewną odległość od
pierwotnie zajmowanych pozyc-
ji.

Rozkaz wycofania wojsk zo-
stał wydany w rezultacie porozu-
mienia pomiędzy japońskimi
a chińskimi oficerami, którzy po-
stanowili, iż obie strony wyco-
fają swe wojska.

37-ma dywizja, którą dowodzi
gen. Feng-Czi-Han opuściła Pe-
kin.

Nad Pekinem unosiły się dzi-
siaj na nieznacznej wysokości es-
kadry samolotów japońskich.

TOKIO. Z Feng-Tai donoszą,
że do Lukucziao przybyło 4 ty-
siące żołnierzy chińskich z po-
łudnia, co zdaniem japoń-
skich kół ponownie zwiększa
możliwość zaostrzenia konflik-
tu.

Posiłki chińskie należą do 29
armii, lecz zostały przesunięte
w kierunku północnym z rozka-
zu Nankinu.

PEKIN. Chińska policja woj-
skowa obsadziła za zgodą Ja-
pończyków Lukucziao. Źródła
chińskie donoszą, że przewo-
dniczący rady politycznej pro-
wincji Hopei i Czahar gen.
Sung-Cze-Yuan definitywnie
przyjął układ z dnia 11 lipca.

Stanowisko Nankinu pozosta-
je bez zmian.

Debata palestyńska w Izbie Gmin

W podziale zainteresowane są trzy wyznania

LONDYN. Izba Gmin rozpo-
częła debaty nad kwestią
palestyńską. Minister kolonii
Ormsbygore oświadczył na wstę-
pie, że rząd brytyjski nigdy nie
przyrzekał Arabom ziemi, poło-
żonych na zachód od Jordanu
i wychodził zawsze z założenia,

że w stosunku do Ziemi Świętej
powinny być w przyszłości za-
stosowane specjalne zarządze-
nia. Wyjątkowy charakter Pale-
styny — dodał minister — uzna-
ny został przez delegatów ara-
bskich na konferencji pokojowej

i jest znany całemu światu.

W zagadnieniu Palestyny za-
interesowane są trzy wielkie re-
ligie świata i żadne jego rozwią-
zanie nie może nastąpić bez u-
względnienia interesów religij-
nych chrześcijańskiej, muzułmańskiej
i żydowskiej.

Wybuch wojny w Chinach obwieszcza sygnały alarmowe ambasad

KOŃG KONG. Z tutejszych
dobrze poinformowanych kół
donoszą, że obywateli brytyj-
scy i Stanów Zjedn. w Pekinie
zostali uprzedzeni, że na wypa-
dek sygnału alarmowego, nado-
nego przez ich ambasady, mają

się zebrać zgóry do tego prze-
widzianych bezpiecznych schro-
nach.

Zdaniem władz w Kong-Kon-
gu japoński atak na linie chiń-
skie pod Pekinem oczekiwany
może być każdej chwili.

Uciekają z Wysp Kanaryjskich aby się móc dostać do Hiszpanii Rządowej

CASABLANCA. Zawinął do
Casablanki rządowy statek
francuski „Golo” przybywający
z Port Etienne. Statek ten wy-
sadylił na brzeg w Casablance
210 Hiszpanów, sympatyków
rządu w Walencji, chcących do-
stać się na terytorium Hiszpa-
nii rządowej.

Są to mieszkańcy Wysp Ka-
naryjskich i od dłuższego już

czasu przybywali do Port E-
tienne drobnymi partiami, ko-
rzystając z nadarzających się
okazji ucieczki.

Władze francuskie w Port E-
tienne gromadziły tych ucieki-
nierów w barakach, oczekując
odpowiedniej okazji, celem prze-
siania ich do Hiszpanii rządo-
wej.

Kto dokonał zamachu na pułk. Koca

Prasa polska o środowisku, z którego wyszedł zamachowiec

Prasa Polska w dalszym ciągu gubi się w dociekaniach z jakiego środowiska wyszedł zamachowiec, który został rozstrzelany przed willą pułk. Koca. Wypowiedzenia na ten temat są tak charakterystyczne, że przytoczymy je w obszernych cytatach. Należy zwrócić uwagę, że dzienniki polityczne szukają źródła zamachu u... przeciwników, przytem operuje się, oczywiście, ogólnikami.

„Zbieg okoliczności”

„ABC” przekonywa swoich czytelników, że mogła to zrobić tylko masoneria, zaś naczelny publicysta „Słowa” wileńskiego Cat-Mackiewicz pisze:

„Oto „głina na prawo” ci politycy obozu majowego: Tadeusz Hołowko, kiedyś socjalista, kiedyś wróg wielu z tych rzeczy, które u kresu życia wyznawał. Tadeusz Hołowko, który eselowował na prawo tak daleko, jak wskazuje chociażby sprawozdanie debaty konstytucyjnej u p. Sławo — został zabity. Bronisław Pieracki — niewątpliwie najbardziej prawicowy i nacjonalistyczny z grupy pułków — został zabity. Na p. Koca — wieloletnia o niewątpliwie prawicowych i nacjonalistycznych zapatrywa — stał zamach. Oczywiście zbieg okoliczności wypadek! Ale jeden z takich wypadków, których nie sposób milczeć”.

Ustawienie morderstw

„Warszawski Dziennik Narodowy” do słów powyższych dodaje od siebie:

„Nie powtarzamy wywodów p. Mackiewicza dlatego, byśmy uważali za ściśle... Trafnym jedynie wydał nam zestawienie morderstw dokonanych na osobach Tadeusza Hołowki i Bronisława Pierackiego z zamachem na p. Adama Koca. Należałoby do tej listy na jej początku

wpisać zapomniane już dziś zamachy bombowe Baginskiego i Wierczorkiewicza, dokonane w r. 1923...

Ustalono, że Baginski był komunistą, lecz Wierczorkiewicz nim nie był. Pobudki działania tych dwóch ludzi nie zostały jednak wyjaśnione i wyjaśnienie nie będzie.

Ujęto morderców Tadeusza Hołowki, lecz nie rzuciło to żadnego światła na motywy, którymi się kierowali owi mordercy i ich inspirator Baranowski, szef bandy terrorystycznej ukraińskiej i zarazem agent wywiadu politycznego...

Zabójca Bronisława Pierackiego — zbiegł bez wieści, a przebieg śledztwa i przewód sądowy — słabo tylko rzuciło światło na motywy działania „Ukraińców”, oskarżonych i współudziału w zbrodni...”

Musi uciśnąć huk bomb

A socjalistyczny „Dziennik Ludowy” stoi na stanowisku, że „Nie raz i nie dwa wyrażaliśmy to głębokie przekonanie, iż w Polsce uciśnąć wreszcie musi huk bomb, bardziej lub mniej szkodliwych, to tu — to tam wybuchających”.

Nie potrzeba przecieć palcem wskazywać, który to odłam polityczny w Polsce Nierodzącej rozwijał haniebny tradycje terroru, prowadzącego od zamordowania pierwszego Prezydenta, aż do haniebnych napadów i grabieży w wielu miastach Rzeczypospolitej. Potępiając wszelkie przejawy anarchii w państwie, wszelką doboszyczkę, której pochod ostatni znaczy się szlakiem Brześcia i Częstochowy, podkreślaliśmy wielokrotnie, iż albo te wybrzydki zostaną energicznie uciśnięte, albo nagromadzą one materiał wybuchowy, rozsadzający organizację społeczną i państwową”.

Czyn odrażający moralnie

„Wieczór Warszawski” odrzuca myśl, by źródłem zamachu było jakiejkolwiek środowisko polskie i pisze:

„Zamach na p. Koca zasługuje na jak najostrejsze potępienie i to nie-

zależnie od wszelkich względów politycznych, — po prostu dlatego, że był czynem odrażającym moralnie, zwłaszcza jako zamach skrytobójczy. W społeczeństwie moralnie zdrowym, z najostrejszym potępieniem spotykają się ci, którzy z ukrycia kierują zbrodniczą ręką. To są stwierdzenia oczywiste i nie ma co do nich wątpliwości.

Trzeba jednak pamiętać o tym, jaki cel osiągnąć chciał zamachowiec, do czego dążyła ręka, która nim kierowała. Ze strony prasy najbliższej obozowi p. Koca, padło twierdzenie, że zamach był próbą zabicia nie

tylko osoby, ale samej idei zjednoczenia narodowego. Jeżeli tak było, to zamach byłby nie tylko czynem moralnie zasługującym na jak najostrejsze potępienie, ale także z punktu widzenia interesów Polski — czynem najbardziej szkodliwym. Trudno po prostu uwierzyć, by inspiracja do tego zamachu wyszła z kół polskich, a nie z kół zależnych od tych czy innych agentur obcych.

Tymczasem już w pierwszym dniu po zamachu znaleźliśmy w niektórych organach uwagi i oświadczenia zawierające supozycje — przed ogłoszeniem wyników śledztwa — że odpowiedział

ność za zbrodnię obciąża całe wielkie środowisko polskie.

To też stojąc z daleka od wszelkich partii politycznych, a dążąc do poniesienia walk wewnętrznych i ze społeczeństwa polskiego w twórczym wysiłku, stwierdziliśmy, że czasem pozory wskazywać mogą na pewne środowisko, podczas gdy istotnie, niewykryte sprężyny znajdują się gdzieś indziej. Ostrzegaliśmy w słowach mocnych i stanowczych przed pochopnym obciążaniem jednego środowiska odpowiedzialnością za zbrodnię w chwili, kiedy ukryte sprężyny działania nie są jeszcze ujawnione”.

Przygotowania do wojny w Chinach

Tajemnicze morderstwa i aresztowania generałów

TOKIO. Z Nankinu donoszą, że na wczorajszym posiedzeniu rady wojennej pod przewodnictwem marsz. Czang - Kai - Sze ka postanowiono po dłuższej dyskusji zachować stanowisko wyczekujące wobec porozumienia zawartego przez sztaby wojsk japońskich w północnych Chinach.

LONDYN. Reuter donosi z Tokio: Wojska chińskie wycofały się całkowicie wczoraj wieczorem z Lukucziao i Papao-szanu. Jak wiadomo, po zawarciu porozumienia japońsko-chińskiego, przewidującego ewakuację wojsk chińskich ze spornych terytoriów część chińskich oddziałów wojskowych pod wpływem agitacji młodych oficerów nie usłuchała rozkazu. Nieposłuszne żywioły armii chińskiej zostały jednak opanowane i w środę wieczór oddziały chińskie opuściły ostatecznie zajmowane stanowiska, stosownie do postanowienia porozumienia.

W kołach politycznych Tokio uważają, że atmosfera w Chinach północnych uległa na skutek tego lekkiemu załagodzeniu. Niebezpieczeństwo powłoki w dalszym ciągu jednak istnieje przede wszystkim z powodu koncentracji wojsk nankińskich na północy i niewyraźnego stanowiska centralnych władz chińskich.

TOKIO. Agencja Domei donosi: Konsul japoński w Tientsinie komunikuje, iż japońska policja konsularna aresztowała gen. Cajszutanga b. oficera sztabu chrześcijańskiego generała Fengjasianga, podejrzanego o przygotowanie zabójstwa ambasadora japońskiego Kawagoe.

TOKIO. „Asahi Szimbun” donosi z Tientsinu, że dyrektor

kolei Pekin — Szanghaj Czen-Sziao - Szeng został ciężko ranny wystrzałem z rewolweru przez nieznanego sprawcę w Pekinie.

Dyr. Czen wraz z gen. Czang Czungiem odgrywał dużą rolę w ostatnich rokowaniach japońsko - chińskich.

TOKIO. „Asahi Szimbun” donosi z Tientsinu o zamordowaniu generała chińskiego Szich-jusana.

TOKIO. Agencja Domei donosi: Wiadomości nadchodzące z Nankinu, Hankau i Szanghaju świadczą o gorączkowych przy-

gotowaniach Chińczyków do akcji zbrojnej.

W Nankinie i Szanghaju wprowadzono sądy polowe. Do Tientsinu przybyło siedem ciężkich samolotów bombowych oraz dwanaście dział przeciwlotniczych z Nankinu. W m. Tajnan, stolicy prow. Szansi założono bazę lotniczą dla chińskich samolotów wojskowych. Dwie ciężkie dywizje wojsk nankińskich przybyły do prow. Szansi. Chińczycy, zamieszkali w dzielnicy międzynarodowej Szanghaju ogłosili bojkot towarów japońskich.

323 samoloty zestrzelono w okresie jednego roku w Hiszpanii

RZYM. „Lavoro Fascista” donosi z Salamanki, że od chwili wybuchu wojny domowej lotnictwo powstańcze pod naczelną komendą gen. Garda zestrze-

liło w okresie od 18 lipca ub. r. 285 samolotów rządowych.

Straty po stronie wojsk gen. Franco wynoszą tylko 38 samolotów.

O niepodległość Palestyny walczy stronnictwo Naszaszibu

JEROZOLIMA. Palestyński narodowy komitet obrony, zwany również Stronnictwem Naszaszibu złożył wczoraj obszernie memorandum W. Komisarzowi, stałej komisji mandatowej, Lidze Narodów i brytyjskiemu ministrowi kolonii.

Memoriał ten stwierdza, że projekt komisji królewskiej jest w założeniu swym nie do przyjęcia dla Arabów. Wszelki podział Palestyny jest szkodliwy, natomiast kraj ten powinien na wzór Iraku uzyskać niepodległość.

Bohaterstwo chłopca-pilota

PARYŻ. Z Lyonu donoszą o niezwyklej odwadze 19-letniego ucznia szkoły lotniczej Faucorret, który na skutek zepsucia się silnika zmuszony był nagle lądować i wolał narazić się na niebezpieczeństwo śmierci przez roztrzaskanie swego

samolotu o mur, niż wylądować na drodze, gdzie mógłby spowodować śmierć kilku osób.

Samolot istotnie roztrzaskał się o mur, ale pilot na szczęście ocalał i odniósł tylko lekkie rany.

Nieoczekiwane zakończenie

debaty Palestyńskiej w Izbie Gmin

LONDYN. Debaty palestyńskie, która toczyła się wczoraj w Izbie Gmin do późnej nocy zakończyła się w sposób nieoczekiwany. Labour Party wycofała swój wniosek natychmiastowego powołania do życia komisji parlamentarnej dla szczegółowego rozważania raportu Ko-

misji Królewskiej, a rząd zrezygnował z domagania się poparcia izby dla zaleceń raportu.

Ten nieoczekiwany zwrot kompromisowy, który dokonał się o północy, nastąpił głównie wskutek interwencji Churchilla, który podobnie zresztą jak Amery i szereg innych posłów kon-

serwatywnych, oświadczył, że nie jest w stanie opowiedzieć się obecnie za propagowaną przez rząd zasadą — oddziału Palestyny i proponuje wniosek kompromisowy aby min. kolonii udał się do Genewy bez wiążącego poparcia Izby, która zajmie stanowisko dopiero, gdy za leczenia raportu powróci z Genewy.

Po powrocie zaś tego planu z Genewy, a więc po wypowiedzeniu się komisji mandatowej oraz Rady Lig, Izba Gmin w listopadzie odbędzie ponownie dyskusję, po której rząd powoła zapewne do życia komisję parlamentarną dla szczegółowego rozważenia zarówno raportu Komisji Królewskiej, jak i powziętej w międzyczasie decyzji Rady Narodów.

Proszę o brzytwęki TOLEDO

gdyż jedynie to ostrza zadowolili mnie całkowicie.

Kalendarz dnia

Piątek,	
23	LIPIEC
Apolinarego, biskupa mecz. Słowiański, Zeli-sława.	
Słońca wsch.: 3.42, zach. 19.42.	
Księżycza wschód: 19.15, zach. 3.40.	

HISTORIA PODAJE:

- 1663 Wyjazd Jana III na odsiecz Wiednia.
- 1792 Stanisław August Poniatowski przystępuje do Konfederacji Targowickiej.
- 1817 Pogrzeb ks. Józefa w Krakowie.
- 1829 Zmarł Wojciech Bogusławski, nazwany „ojcem sceny polskiej”.
- 1914 „Ultimatum” Austrii do Serbii.
- 1923 Zawarcie traktatu przyjaźni z Turcją.

PRZYSŁOWIE:

Lipa, od której wziął nazwę miesiąc lipiec, występuje też w pieśni ludowej:

„Kołysz się, kołysz, kołysieczko

z lipki,

A ja pójdę tamoj, gdzie brzękają

skrzypki...”

„tak śpiewały matki dzieciom przy kołysce.

AFORYZMY:

Gdy pieniądze wiele, wszyscy

przyjaciele;

Gdy pustki w kieszeni i psa niema

z sieni.

KTO NIE WIE, ZE:

Najwyższą górą w Hiszpanii jest

Mulhacen, wysokości 3.481 mtr.

WESOŁE DROBIAZGI:

— Zachowaj zimną krew — powie-

działa kucharka do ryby na patelni.

HUMOR MYŚLIWSKI:

Polowanie na dzikie kozy. Najja-

twiej jest polować na dzikie kozy.

Wyprowadzamy gdzieś na drogę wóz

i czekamy, aż spokojnie, aż w myśl

znanego przysłowia... zszedł na koza

do wozu.

RADIO

Piątek 23 lipca.

6.15 „Kiedy ranne”. 6.18 Gimnastyka. 6.38 Muzyka. 7.00 Dziennik poranny. 7.10 Muzyka. 8.00 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Skrzynka rolnicza. 12.25 Koncert Małej Orkiestry P. R. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Rozmowa z chorymi. 16.13 Recital fortepianowy. 16.45 Z wystawy paryskiej — reportaż Romana Zrębiewicza. 17.00 Koncert orkiestry. 17.50 „Myśliwy” — pogadanka. 18.00 Program na jutro. 18.05 Pogadanka konkursowa. 18.10 Płyty. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 Płyty. 19.35 Pieśni Beethovena. 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 Wieczór u Kalmana. 20.45 Dziennik wieczorny. 21.45 „Poetka gór” (Maryla Wojska). 22.00 Koncert. 22.50 Ostatnie wiadomości dzień i noc. 23.00 Wiadomości wieczorne.

WARSZAWA II (Mokotów).

13.00 „Tristan i Izolda” — akt III. 13.35 Muzyka lekka (płyty). 14.00 Parę informacji. 14.06 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.00 Praca w ogrodzie — pogawędka gospodarska. 15.15 Koncert solistów. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.05 Muzyka lekka (płyty). 23.00 „Bo nas zabije” — humoreska. 23.15 Muzyka taneczna z dancingu „Cafe Club”.

NOGI CI SIĘ POCA
STOSUJ PROSZEK DINOL

Przyczyny katastrofy „Hindenburga”

Możliwość sabotażu jest wykluczona

WASZYNGTON. Wydział lotniczy departamentu lotnictwa opublikował wczoraj komunikat o przypuszczalnych przyczynach katastrofy sterowca „Hindenburg”. Komunikat wyjaśnia, że iskry elektrostatyczne zapaliły prawdopodobnie mieszaninę po-

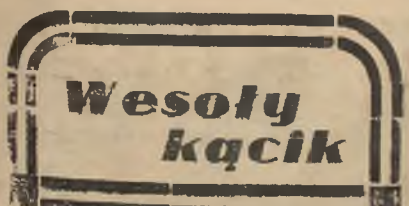
wietrza i wodoru. Jak się zdaje, komory 4 i 5 uległy rozluźnieniu, skutkiem czego w górnej części sterowca utworzyła się ta mieszanina.

Komunikat wskazuje dalej na elektrostatyczne naładowanie atmosfery, wywołane wilgocią

i stwierdza, że nie jest wykluczone, iż zrzucone ze sterowca liny zdołały w ciągu 4 min. dziejących ich zelektryzować się z ziemią od wybuchu ognia przejść wilgocią.

Możliwość sabotażu uważa komunikat za wykluczoną.

Nowe oblicze Chin

Po okresie rezygnacji, twardy opór

O Warszawie

Mały Józio przyjechał z ojcem pociągiem popularnym do Warszawy i po tygodniowym pobycie opisał swe wrażenia w liście do kolegi:

„Kochany Kaziu! Warszawa jest bardzo ładnym miastem i dlatego mój tatuś powiada, że lepiej żyć w Warszawie, niż umrzeć na prowincji.

Na każdej ulicy jest bardzo dużo kawiarni, do których ludzie chodzą, żeby narzekać na brak pieniędzy. I dlatego we wszystkich kawiarniach i restauracjach jest pełno i otwierają coraz nowe, żeby ludzie mieli gdzie narzekać na biedę.

Prócz tego na ulicach spadają gzymsy na głowy przechodniów, a od czasu do czasu zawała się jakaś kamienica.

Dlatego Warszawianie boją się chodzić po chodnikach i pełno ludzi chodzi po jezdniach, bo każdy woli wpaść pod taksówkę, niż dostać gzymsa w łeb. Bo jest takie prawo, że kto wpadnie pod taksówkę, to go taksówka darmo odwiezie do szpitala. A kto dostanie gzymsa w głowę, to musi jechać na własny koszt.

Ale policja zabrania chodzić po jezdniach, bo by taksówki nie utargowały i ciągle musiałyby odwozić ofiary przejechania do szpitala.

Więc urządził się ciągle lekcje chodzenia, żeby ludzi znów przyzwyczaić do chodzenia po chodnikach. Kto nie umie lekcji i źle chodzi, płaci złotówkę.

Jak widzisz, chodzenie w Warszawie jest bardzo drogie, ale za to jechanie staniało. Właściciele taksówek obniżyli taryfę i prawie na każdej taksówce ponawiano wielkie plakaty „Taryfa obniżona”.

Tatuz powiedział, że w takiej obniżonej taksówce nie może jechać samotna pani, bo jeszcze gdzieś mogą pomyśleć, że to ona staniała.

Pod Warszawą płynie Wisła, żeby ludzie mieli co pić, ale wyłita woda wraca do Wisły i dlatego ilość wody się nie zmniejsza.

Przez Wisłę są przerzucone mosty, które są po to, żeby bezdomni mogli pod nimi spać i żeby samobójcy mieli skąd skakać.

Prócz tego jest jeden bardzo wysoki dom, który ma 15 pięter i nazywa się „drapacz”, bo kto przyjdzie z prowincji i spojrzy w górę, to się drapie z podziwu w głowę.

W Warszawie są na każdym kroku wszelkie wygody. Kto chce sobie postać, to ma na to przystanki tramwajowe, które są specjalnie do stania. Do siedzenia służą więzienia, a do leżenia szpitale.

Dla każdego warszawiaka Warszawa jest bardzo droga i dlatego nie każdy warszawiak może w niej żyć.

Warszawiacy prócz tego słyną ze swej uczciwości i dlatego w nocy przed każdym sklepem stoi nocny dozorca. A z soboty na niedzielę to się nawet oświetla wszystkie cenniejsze zabytki w mieście, żeby je mieć na oku”.

Napoleon Sadek

Sześć lat ledwie mija we wrześniu, jak Japończycy rozpoczęli pochód w głąb Mandżurii, a w ciągu tego okresu dokonali się w psychice Chińczyków tak wielkie przemiany, na jakie normalnie w Chinach potrzeba było stuleci.

Chińczycy, którzy w r. 1931 niemal biernie patrzyli na odrywanie Mandżurii od ich państwa, dziś potrafią groźnie bronić. Chiny przeskoczyły to, co nazwać można psychologią na granicę, odzyskując swoją „moralę”. Prawie wcale nie ma już dzisiaj w Chinach śladów defetyzmu, który tak długo trzymał ten naród w kleszczach bierności.

Mniej więcej od końca ubiegłego stulecia Chińczycy byli poniżani ponad wszelką miarę, znęcano się nad nimi, terrorizowano ich. Brakło tylko jednej kropki, by miara przyszłościowej cierpliwości i obojętności Chińczyków się przebrała. Żądania Japończyków z ubiegłej jesieni w kwestii odstąpienia północnych Chin dokonały reszty. Żądania te zostały zdecydowanie odrzucone przez rząd chiński przy poparciu całego narodu.

Wobec twardego oporu Chin Japończycy zmienili taktykę, wzniesli bunt w Wewnętrznej Mongolii, usiłując opanować Suijuan. Na skutek nieprzewidzianego oporu Chińczyków obydwie próby się nie udały.

Było to, oczywiście, raczej dyplomatyczne niż militarne zwycięstwo, ale bądź co bądź zwycięstwo, które podniosło na duchu Chińczyków. Dawna pogrzebana nadzieja wyrwania się spod przemocy Japończyków znów zaświtała. Zrodziła się ufność we własne siły i śmiałość.

Bodaj jeszcze nigdy Chińczycy nie byli tak zejdnoczeni jak obecnie. W swej nienawiści do Japończyków Chińczycy dyszą pragnieniem rewantu. „Zarazek” nacjonalizmu szerzy się gwałtownie w całych Chinach. Nawet chłopci zrozumieli osta-

tecznie, że agresja Japończyków włączyła Chin — to koniec ich spokojnego bytu.

Drugim ważnym czynnikiem poczucia siły w Chinach jest zwrot w uzbrojeniu Chin. Chińczycy są dziś silniejsi militarnie niż dotychczas, posiadają dobrą wyćwiczoną armię stałą — ok. 250.000 ludzi — samoloty, tanki, wozy pancerne, artylerię i t. d. w dużej ilości. W porównaniu z Chinami sprzed 20 laty dzisiejsze Chiny są olbrzymem, nie są nim jednak jeszcze w porównaniu z mniejszą od nich, ale nawiąskowo nowoczesnie wyposażoną Japonią.

W tym właśnie tkwi niebezpieczeństwo dla Chin. Wojna chińsko-japońska niewątpliwie zniszczyłaby Japonię, ale zniszczyłaby przede wszystkim dużą część Chin, bowiem działania wojenne toczyłyby się włącznie na terytorium chińskim. Jeśli jednak Japończycy będą nadal nalegać na odseparowanie pięciu północnych prowincji z japońskimi „doradcami” w ich administracji, Chińczycy nie będą mieli wyboru: muszą zdecydować się na wojnę, bez względu na ryzyko. Jeśli nie zdecydują się, stracą bezpowrotnie szmat kraju.

Pomnik Marszałka Piłsudskiego

stanie na nowym placu na Rozdrożu w Warszawie

Sąd konkursowy w sprawie pomnika Marszałka Piłsudskiego w Warszawie wyróżnił i wybrał spośród licznie nadesłanych prac 13. Z tych na czoło wybija się znowu trzy, a mianowicie projekt art. rzeźbiarza Szczepkowskiego i inż. arch. Sianożęckiego, art. rzeźbiarza Kuny i inż. arch. Boni oraz art. rzeźb. Wnuka i inż. arch. Kocińskiego.

Sąd konkursowy w myśl regulaminu zaprosił wyróżnionych artystów do współpracy nad ostatecznym przygotowaniem projektu pomnika Mar-

szałka Piłsudskiego w Warszawie.

Najokazalszy jest projekt Szczepkowskiego i Sianożęckiego. Z pomnikiem wiąże się olbrzymi łuk triumfalny na cześć czynu legionowego, który stanąć ma na projektowanej alei Marszałka Piłsudskiego.

Łuk ozdobiony jest fryzmem i płaskorzeźbami, ilustrującymi walkę o Niepodległość oraz postaciami wielkich Polaków. Na łuku mieści się pomnik Marszałka Piłsudskiego na koniu.

Właściwy pomnik, który ma obierać postać Marszałka, stoją-

cą na wielkim cokole, który jest architektonicznie obrobiony. Cały pomnik jest zamknięty potężnymi schodami oraz olbrzymią kolumnadą.

Kuna umieścił postać Marszałka Piłsudskiego (wspaniała twarz) po środku 4 figur symbolicznych, przy czym całość opiera się niejako na Krzyżu Niepodległości. Na froncie znajduje się żołnierz i uczonej, dalej rolnik i robotnik. Do pomnika wiodą szerokie schody.

CZYTAJCIE „WESOŁE WIADOMOŚCI”

Pełna tabela loterii

3-ci dzień ciągnięcia 2-ej klasy 39-ej Lot. Państw.

I i II ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE

Stoła dzienna wygrana z 5000 na nr:
23380
Zi 75000 na nr: 5329
Zi 30000 na nr: 141800
Zi 2000 na nr: 133611
Zi 1000 na nr: 167227 189906
Zi 500 na nr: 25187 55580 72974 77389
93747 107198 114964 154173 154682
Zi 400 na nr: 2009 12102 41832 45795 130023
140312 187060
Zi 250 na nr: 39951 40850 74407 128206
130354 134831 151324 194696
Zi 200 na nr: 3992 7183 8373 8685 10108
13578 20280 42546 59825 60998 63811 63829 64036
66371 71910 75715 85258 90306 105850 120576
124771 135924 144219 145593 150539 157945 160834
176083 178793 184745

Wygrane po zł 150

227 914 1364 2943 77 3427 4361 8 891
3563 649 6273 458 612 63 7108 8177 377
948 9343 502 871 977
10542 880 11516 634 879 12330 543 93
618 13391 491 14015 77 389 15054 16015
51 626 17729 859 958 18237 19125 231 378
892 970
20014 554 641 948 22396 23677 745
24675 25537 645 778 967 26458 677 27253
28324 462 504 786
30788 31279 799 822 84 944 32144 85
297 341 441 44 563 33072 136 811 34493
760 35001 165 249 781 36462 729 37495 643
35945
40344 458 41129 42017 798 828 917 43247
69 540 53 844 916 44355 45146 523 681 948
76 46113 868 80 47329 538 48246 583 98
639 789
50527 864 51248 414 617 53837 919 54178
55002 28 688 56370 456 754 57956 58332
538
60484 970 64030 65654 770 75 66224 722
68180 69251 7906
70431 71616 72647 801 74719 75488 533
554
76309 77203 823 78426 535 827 980 79444
763 867
80119 314 783 939 81621 82196 716 83487
84127 47 205 677 764 85103 505 974 86803
406 767 87408 88794 89291 485 599
90753 91445 546 986 92077 393 461 743
94320 97006 87 405 98011 135 458 773 825
99118 404 5 996
100240 427 833 101908 102379 981 103043
211 678 938 106574 107121 475 515 643
108090
110439 111163 389 462 329 838 11207 706
113397 448 647 844
114732 64 87 116670 117024 99 118174
699 819 119184 697 835 90 946
120115 121043 180 92 628 122249 539
123327 77 93 124090 357 505 771 125264
81 578 982 126928 127254 76 509 128786
848 129277
130245 499 527 131179 388 538 132453
78 820 56 81 133133 13 14 136 535 866 940
135479 136264 821 137324 999 138169 428
139536 42
140124 710 141007 127 291 600 142046
143450 82 144182 5 145743 146794 147629
148248 765 957 149278
150553 89 151225 680
152820 815 153063 415 632 154197 347 688
872 985 155138 482 156330 157381 406 158357
159013 435
160011 98 161088 328 163994 164263 165207
675 166431 737 167251 328 791 949 168385 974
169012 44 587
170130 805 171470 172969 173451 552
496 604 830 921
174843 176054 467 873 177068 178111 90 290
179481

Wygrane po 50 zł

180798 181053 298 488 546 132475 183201
75 184851 185084 241 186128 71 390 939
187129 188281
190463 598 192233 193325 430 602 194486
519 790 951
1142 308 405 615 74 95 713 2634 3877
4601 20 835 5133 296 352 590 633 859
6056 7042 125 546 8059 794 9129 635 847
10678 11329 595 839 12072 383 509 651
921 13194 455 348 59 94 14245 333 471
559 80 665 13295 538 16210 23 767 990
17171 18257 19013 538 604
20153 320 21080 338 680 892 22310 559
942 49 68 23114 24194 467 25099 117 21
95 367 815 26296 27035 473 75 802 28118
375 500 806 29083 193 449 974
30002 905 31074 812 993 32123 608
34000 343 678 35575 605 920 37331
38009 107 61 216 704 92 39109 516 697
753 958
40257 473 723 41116 25 39 207 822 821
42013 851 75 43752 45287 635 47806 438
909 86 48118 939 65 49460 76
51701 993 52066 583 944 54704 863 55266
56097 449 57497 940 58038 160 59093 406
546 724
60400 825 76 61326 844 62262 362 510
860 944 63225 62 765 937 64868 65560
774 66599 67014 569 665 68886 31 87
69213 28 364 460
70486 513 727 954 71951 72012 606 714
73471 562 74339 75448 697 933
76898 78408 504 932 79464 946
8105 183 408 82676 955 84440 85331
678 750 65 86062 15 820 695 87578 751
89017 30
90001 136 48 91008 508 92148 529 91
752 922 93671 735 47 94024 62 455 952 779
923 27 71 95299 96165 95 360 461 97297
969 98036 91 234 476 648 99330 617
100311 101674 102363 66 818 103091 979
105271 317 633 747 98 982 106069 293 331
107002 350 108281 61 858 62 109103 39
110127 345 639 56 75 84 111350 674
707 946 112823 83 92 113319 444
114659 115208 795 116498 592 795 117278
572 118090 537 80 627 712 89 119635 999
120352 439 786 121199 122502 124707
125389 127073 977 778 930 128305 675
130532 922 131329 438 527 79 667 806
132331 133117 506 670 7 740 134842 919
135104 308 136192 137393 661 977 138154
354 96 425 682 139651 861
140843 141442 91 142209 143004 340 425
531 634 795 999 144372 916 145019 152 736
146085 144 253 81 147033 531 803 148063
408 322 90 987 149389
150363 993 151187 94 480
152034 325 819 153808 154124 542 155130 52
250 559 156014 292 528 157173 347 88 888
158084 644 91 159235
160042 348 60 856 997 161131 296 354 97
1457 162292 97 561 163172 418 538 787 961
164601 258 67 352 978 165568 81 873 166593
167284 563 96 168043 336 628 44 169189
647 789 883
170215 302 859 966 85 171243 880 869
172040 417 57 584 817 173889 174025 141 481
522 175107 312 758 804 74 176002 130 982
177282 672 178182 78 208 465 820 179120 381
534 848 807
180003 750 841 181844 182102 415 731
183480 840 184254 656 821 82 185179 401
872 989 186418 187011 340 88 188250 434
567 770 992 189161 294 943
190435 191928 192394 193244 432 621 194267
351
194537 734

Ciągnięcie III

Wygrane po zł 150

723 329 918 1177 2128 3390 4686 5369
735 6165 250 83 496 7005 8347 553 9178
342

Wygrane po zł 50

11914 12092 13620 14357 820 72 15090
18226
21400 23093 948 24371 25433 926 27191
571 80 942 25747 985
30355 790 31142 32596 33720 37037 326
38323 414
41670 45078 46398 47757 48398 487
49377 534
51449 53505 56590 57108 59456
60543 62670 921 68614
71021 72042 81 244 73086 844 74191
76440 79685 855
80341 81561 82597 85005 86389 87357
90642 970 92097 888 93399 997 95942
96043 772 905 94 99085 382
100278 101356 103519 835 104305 105415
774 109151 453
110935 11261 114156 486 117144 118375
120279 938 122534 123107 124063 125253
87 488 695 942 127116 264 991 128490 672
130146 384 133747 134049 708 34 135504
32 138310
140808 141349 142779 144659 147029 143
993 148892 149191
151479 152650 954 153684 155005 153
539 672 92
160012 162151 864 163278 164424 165690
933 166400 169446
170267 171668 173636 703 174630 175879
176675 177632 179365
180220 585 181667 997 182554 884
185575 187277 188273 429 769
191138 731 931 192198 535 193066 522

Wygrane po zł 50

584 1431 3142 418 643 941 6030 7059
174 341 63 905 85 8376 967
10009 228 11584 984 13139 14488 15022
477 828 16773 18112 348 19722
21549 23534 87 647 24899 25428 77
27754 29001 422
30325 363 31115 490 839 924 32138 343
562 33208 32 321 973 34595 35304 9 538
83 977 36646 765 38045 384 998 39009 552
763
40026 499 913 42115 41 43056 224 709
44250 45000 235 46097 864 47282 794 48917
49456
50165 815 933 51333 52476 53177 54036
47 71 53614 56294 705 825 57068 70 58595
717 59645
60116 68 838 936 6489 66719 28 68817
245 583
70494 932 75 71203 486 640 72681 73112
81 883 74451 530 75460 76341 77491 78016
815 883 79191
80159 72 81846 83783 84731 85377 543
86425 87156 434 784 88061
90596 815 38 92439 94479 824 942 95398
962 96331 97223 400 743 99671
100344 102241 851 103261 104383 799
106627 906 107177 108278 385
110800 46 11166 582 97 714 114086 146
683 115366 78 116824 117121 379 491 742
118007 609 119110
121920 122298 975 123408 124017 21
125760 126312 684 128097 510 129703
131464 522 723 132323 133391 757 68
134051 897 136103 137303 138463 139052
714 879
142153 143281 926 144073 82 754 145041
666 810 146146 50 97 582 147784 861
148050 388 641 149448
150256 52 154976 155433 918 82 156197
157874 158579 159498
160528 161938 162020 681 164899 166653
83 167245 169352 538 680
170679 424 171568 172779 173478 175117
293 348 176307 808 177056 362 423 781
179560
181750 182295 571 658 936 183906
185098 747 186923 187824 903 189733 820
190209 537 192261 193032 177 274 867
194537 734

Ciągnięcie IV

GŁÓWNE WYGRANE

Stoła dzienna wygrana z 5000 na nr:
106687
Zi 50000 na nr: 113616
Zi 10000 na nr: 922 2846
Zi 2000 na nr: 7727

Wygrane po zł 150

4153 694 6819 7411 745 9434 78 11246
13124 519 98 865 14622 16050 230 316 63
18034 19012 499 534 987 21084 541 22551
92 611 23420 25147 561 26836 28290 627
30624 31447 516 32003 462 613 968 33351
34127 35650 36382 37302 38029 39833
41844 43652 44124 45070 46213
50003 51223 54270 56571 58090 110 327
499 61542 62354 664 63323 95 64417 512
68284 69050
70127 71457 718 72781 924 73232 74405
646 76099 78072 79934 80765 81850 82874
85777 86024 80 303 625 87080 616 88806

Juliusz Morawski

Musisz mnie kochać!...

Wzruszające dzieje miłości dziewczyny z ludu do arystokraty

Z tajemniczych powodów hrabia Tudziewicz musiał polubić nie miłą sobie podobno bogatą Klarę Demską. Chciał jednak zostać jej mężem tylko z nazwy, co młodą małżonkę doprowadzało do silnego wzburzenia. Tudziewicz był bowiem zakochany w biednej dziewczynie, Hance Czernównie, która zdradę ukochanego wzięła mocno do serca i powzięła pewne plany. W tym celu zawarła przyjaźń z przyjacielem Tudziewicza, Antonim Notylskim.

Do tych myśli skłonił ją przypadkowo napotkana Sybilla Gojek, podająca się za wróżkę.

Demscy opłatali hrabiego Tudziewicza dla podejrzanych celów, gdyż hrabia nie wiedział, że w Ameryce żyje jego ojciec, który uciekł z Polski przed wielu laty w dość niezwykłych warunkach. Jeden z braci Demskich — Tomasz, czuł w Ameryce nad starym hrabią, wmawiając w niego, że syn jego nie żyje.

Ale Demski i jego siostra Klara oczekiwali skutków małżeństwa, ale... nie mogło ich być. Sprawa ta sprowadziła do Polski Tomasza.

Obydwaj bracia postanowili wymusić na Klarze współżycie z przyjacielem wróżki Gojekowej, panem Antonim.

Pewnej nocy Tudziewiczowi udało się dostać kompromitujące go dokumenty i spalić je. Udał się zaraz do Notylskiego z prośbą, by ułatwił mu porozumienie z Hanką.

Hanka tego dnia tajemniczo zniknęła. Tudziewicz domyślił się tu działania Demskich i powrócił do domu, gdzie miał burzliwą rozmowę z obu braćmi.

W rozmowie tej Klara okazywała silne wzburzenie, aż ją Alfred wyprowadził do jej pokoju. Mówiła przy tym, że to właśnie ona kazała porwać i ukryć Hankę w nieznanym miejscu.

— Nie powiem! — odpowiedziała Klara, śmiało patrząc w oczy Tomasza. — Wiem, że byście ją zabrali! Podoba się wam! Na pewno się wam podoba! Widziałam, jak Alfred przewracał do niej oczami! O, ona może się podobać mężczyznom!... Będzie się na pewno podobała moim dziesięciu gościom!...

Po chwili milczenia znów podjęła:

— Nie chcę z tobą walki, Tomasz! Będę ci we wszystkim posłuszna! Zgadzam się na tego waszego wybranego dla mnie! Na wszystko się zgadzam! Nie pisnę ani słowa, ale wy musicie się zgodzić na to, że dokonacie planowanej zemsty! Obmyślałam ją podczas długich bezsennych nocy, kiedy przez drzwi słuchałam, jak przez sen wzywał tę swoją Hankę. Tym imieniem krajał moje serce! Zrobiłabym dla niego wszystko! Gotowa byłabym nawet was zdradzić! Ale on jest w niej zakochany! Odrzucił mnie! Pogardził moją miłością.

Tomasz powoli odwrócił się.

— Pozostani przy niej — powiedział spokojnym, pozbawionym głosu. — Niech się trochę uspokoi i opamięta. Teraz jest za bardzo podniecona.

— O nie! Jestem najzupełniej spokojna. Denerwowałam się, kiedy nie wiedziałam jeszcze, czy mój plan się uda. Teraz już jestem spokojna! — zapewniła.

Tomasz nie odpowiedział już. Wyszedł z pokoju i udał się do Tudziewicza, który chodził nie spokojnie po pokoju.

Zobaczywszy wchodzącego Tomasza, hrabia podbiegł do niego.

— Na miłość Boską, niech mi pan wreszcie powie, co to wszystko ma znaczyć?!

— Widział pan przecież: siostra nasza jest chora. Bredzi o jakimś porwaniu panny Czernówny. Nie wiem, czy to jest majaczenie chorego umysłu, czy jakiś szalony jej czyn. Musimy najpierw stwierdzić, czy istotnie nie ma nigdzie panny Czernówny.

— Ależ nie ma! Przed chwilą telefonowałam do Notylskiego! Nie ma jej nigdzie. Notylski złożył zameldowanie do policji! Oskarżył was o to, że jesteście handlarzami żywym towarem!

— To nonsens! — wzruszył ramionami Tomasz. — Po co wprowadzać policję na fałszywe ślady? To tylko może utrudnić odszukanie zaginionej, jeśli rzeczywiście zaginęła!

— Więc co robić?! Co robić?! — zawołał zrozpaczony Tudziewicz.

***

Hanka Czernówna, zjadłszy śniadania, ucałowała w policzek swoją babkę i powiedziała:

— Nie czekaj na mnie z obiadem. Spotkam się pewnie z kim i może pójdę do restauracji.

— Nie podoba mi się to twoje obecne zachowanie — mruknęła staruszka. — To do niczego nie podobne, żeby przyzwoita dziewczyna chodziła na obiady z mężczyznami po restauracjach. Jesteś narzeczona pana Notylskiego...

— Nic nie mów, babusi! — rozeźniła się Hanka. — Najpierw miałas pretensję, że zostałam narzeczona pana Notylskiego, teraz znów jakieś inne!

— Bo mnie się to wszystko nie podoba. Do czego to podobne, żeby po nocy wyciągać człowieka do telefonu? Po co nam telefon. Tyle lat przeżyłam bez tego wynalazku w domu i dobrze się czułam. Teraz człowiek nie ma zupełnie spokoju!... Każ to zabrać z domu i już. Co innego radio. Jak chcę, to gra, jak nie to nie gra. To jest co innego.

— No widzisz! Nie wszystkie wynalazki są złe.

— Ale ty, Hanezko, nie mów o wynalazkach! Powinnaś wcześniej chodzić spać, kiedy wychodzisz na ośm, a ty wracasz w noc do domu. Za moich panińskich czasów...

— O droga babusi! To było dawno! Teraz ludzie inaczej żyją!

— I więcej grzeszą! I więcej złe na świecie!

Nic dobrego z tego innego życia nie wychodzi! — gderała staruszka.

— Pomówimy jeszcze o tym kiedy indziej — przerwała Hanka rozmowę. — Na mnie już czas!

Porwała kapelusik i wybiegła wesoło uśmiechnięta z mieszkania.

Była zadowolona z tego, co stwierdziła poprzedniej nocy: układała sobie plan wzbudzenia w obu braciach Demskich jak najsilniejszej rywalizacji, by z walki ich wydobyć nareszcie tajemniczą prawdę, która tragicznie uwikłała ją samą i Tudziewicza. Coraz bardziej była przekonana, że nie brak miłości ze strony hrabiego kierował jego czynami. Żałowała nawet, że rozmawiała z nim tak przykro, że zadawała mu ból, kiedy na pewno cierpiał.

— Ale ja to wszystko naprawię! — obiecywała sobie radośnie i odpowiedziała uśmiechem na ukłon dozorczy, którego minęła w bramie.

Szła niezbyt szybko, bo miała jeszcze czas. Magazyn otwierano o godzinie dziewiątej, a pół godziny jej wystarczyło, by przygotować mogła swój dział.

Oglądała wystawy i z uśmiechem patrzyła na ludzi tak jak ona spieszących do swych zajęć.

— Mają twarze zmęczone i blade — pomyślała — ale to są szczęśliwi, wszyscy mają pracę! A może ten ma wymówienie, albo jest chory — rzuciła spojrzenie na powoli, z wysiłkiem zdążającego starszego człowieka, zapewne jakiegoś urzędnika, jak można było sądzić z wytartego, zniszczonego, ale schludnego garnituru.

Uszła zaledwie kilkadziesiąt kroków, kiedy zagroził jej drogę człowiek w szoferskim uniformie. Sądziła, że to pomyłka, więc odsunęła się na bok, ale on również skierował się w tę stronę.

— Mam list do jaśnie pani — powiedział, podając jej kopertę.

— List do mnie? Czyż pan mnie zna?

— Tak jest. Zagapiłem się trochę i gonię panią od bramy jej domu. Mam honor widzieć pannę Czernównę? — mówił, trzymając czapkę w ręku.

— Tak, to ja — potwierdziła, obracając kopertę w ręku. — Od kogo to jest?

— Od jaśnie pana hrabiego Tudziewicza.

Serce Hanki zabiło żywiej.

— Dziękuję — szepnęła, spodziewając się, że szofer odejdzie i będzie mogła swobodnie przeczytać list.

— Może łaskawa pani zbliży się do samochodu, to tam będzie można napisać parę słów odpowiedzi. Pan hrabia prosił koniecznie o odpowiedź.

— Dobrze! — szepnęła, gorączkowo otwierając kopertę, i wydobywając arkusik papieru.

Stała przy drzwiczkach, które szofer otworzył i rozkładała niecierpliwie kartkę papieru złożoną aż w ośmioro.

Nagle pociemniało jej w oczach. Chciała podnieść rękę do czoła, ale tylko zdołała uchwycić dłoń szofera, który skwapliwie podał jej swoje ramie.

Szybkim ruchem uniósł ją lekko i prawie rzucił na poduszki. Zatrasnął drzwiczki, zasiadł przy kierownicy i samochód natychmiast ruszył.

Hanka osunęła się bezwładnie, głowa jej opadła. Była już nieprzytomna.

Samochód pędził przez ulicę z zastłoniętym z boku firaneczkami.

(D. c. n.).

Nowela

Dziewczyna o rysach Madonny

Zmierzył otulił pokój. Jan się działo wtulony w kąt fotelu i uważnie przysłuchiwał się słowom doświadczonego przyjaciela.

— Najpiękniejsze wspomnienia zawdzięczamy kobietom. — Henryk obrzucił przelotnym spojrzeniem ściany, zawieszane od dołu do góry portretami kobiet.

Jan długo przyglądał się obrazom.

— W jaki sposób zdobyłeś aż tyle kobiet? — zapytał nieśmiało.

— Większość z nich poznałem w teatrze, kawiarni albo też na ulicy — odpowiedział Henryk z uśmiechem zadowolenia.

— Czy tak łatwo jest zagadnąć kobietę na ulicy?

— Mnie to nie sprawia żadnej trudności. Używam zawsze tych samych tricków. Na przykład opuszczam na ziemię chusteczkę koronkową, którą zawsze noszę przy sobie i podaję ją nieznanym, oświadczając, że ją zgubiła. Oczywiście kobieta twierdzi, że nie, a ja idę za nią. Jest to stary trick, ale ja dodałem do niego coś nowego. Chusteczka jest zaopatrzona w książeczkę ko-

ronę. Po kilku chwilach znów się do niej zbliżam i po raz drugi podaję chusteczkę, szepcząc przy tym, że może polegać na mojej dyskrecji i że nie zdradzę jej incognito. Nieznajoma jest oszołomiona. Patrzy na koronę, to na mnie i albo przyjmuje chusteczkę z miną pełną tajemniczości, albo wybucha śmiechem i oświadcza, że nie jest księżniczką. W obu wypadkach znajomość jest już nawiązana.

Lub udaję cudzoziemca i pytam się w jaki sposób dojdę do Alei Trzeciego Maja. Albo zwracam kobiecie uwagę, że ma plamę z tyłu na płaszczu.

Mam jeszcze jeden specjalny trick, do którego jest mi już potrzebny współnik. Zadaniem jego jest zagadnąć kobietę, wówczas ja się wyłaniam jako oburzony dżentelmen i ratuję ją z nieprzyjemnej sytuacji. Ach, Janie, żebyś wiedział, jak łatwo jest zdobyć serce kobiecie! Wystarczy ładne słówka, pochlebstwa... Każde mówię przy tym to samo: „łaskawa pani” — Henryk wyrzucił przed siebie ramiona — pani uroda oszałamia mnie. Kształt pani jest boski. Owale pani twarzy, jest za-

chwycający. Nie, pani nie weźmie za złe swemu niewolnikowi tego zachwytu... jestem bowiem malarzem.

— Jeśli się nie mylę, jesteś technikiem dentystycznym... — przerwał mu Jan.

— To nie ma nic do rzeczy. Później mogę się jakoś z tego wymigać... Podaję moją wizytówkę z numerem telefonu i tak się zaczyna...

Jan opuścił przyjaciela z dziwnym uczuciem, odczuwał bowiem zawiść zarazem i pogardę. Po dwóch tygodniach Jan spotkał na ulicy Henryka, który zdenerwowany kręcił się przed perfumierią.

— Jan! — wykrzyknął. Co to za kobieta. Czegoś podobnego jeszcze nigdy nie widziałem. Jest tam w sklepie, ale na nieśczęście nie sama. Jest tam z nią jakiś starszy pan, prawdopodobnie ojciec.

Nagle otworzyły się drzwi i ze sklepu wyszła cudowna dziewczyna.

— To ci szczęśliwy zbieg okoliczności. Stary został w sklepie. Teraz nie przeszkadza mi jutro do ciebie zatelefonuję.

Ale Jan nie oddał się. Szedł wolnym krokiem za Henrykiem. Był zmieszany, jak jeszcze nigdy. Dziewczyna była bowiem niespotykanej urody. Nie mógł wierzyć, że również i ta kobieta o dumnym spojrzeniu i rysach

Madonny da się nabrać na triki Henryka.

Już ujrzał jak przyjaciel wyciągnął słynną chusteczkę i doszedł do dziewczyny, która stała zdumiona.

Ogarnęła go wściekłość. Podeszedł bliżej i usłyszał, jak Henryk mówił:

— Gdy nawet to nie pani chusteczka, jestem wdzięczny losowi, że nas zetknął ze sobą. Z oczu pani widzę, że nie powinienem dłużej mówić.

— Proszę, niech pan mówi dalej, — rzekła.

— Pani uroda oszałamia mnie. Kształt pani ust jest boski...

— A co dalej panie, owale twarzy jest zachwycający, co panie malarzu? — rzekła dziewczyna głosem, pełnym zjadliwej ironii.

— Chciałam tylko wiedzieć, czy pan użyje tych samych słów, co przed dwoma tygodniami w parku. Wówczas było ciemno. Co za bezczelność!

Dziewczyna zamierzała się oddalić: Jan triumfował. Henryk nie dał się jednak z taką łatwością pobić. Ujął dziewczynę za ramię i rzekł:

— Ale łaskawa pani, pani mnie obraża. To omyłka. Jestem cudzoziemcem, dopiero dziś przyjechałem. Zresztą, gdzie jest Aleja Trzeciego Maja?

Proszę mnie natychmiast puścić! — rzekła ostro dziewczyna i zaczęła się oddalać.

W tej samej chwili Henryk wydał głośny okrzyk:

— Łaskawa pani, pani ma plamę na płaszczu. Niech pani pozwoli mi ją usunąć...

To było już zbyt wiele dla Jana. Wściekły zbliżył się do Henryka i, pamiętając o jego specjalnym tricku, wykrzyknął:

— Niech pan natychmiast pozostawi w spokoju tę panią. W przeciwnym razie zawezwę policję!

— Zwarciwałeś — syknął Henryk.

— Z jakiego tytułu pan mnie tyka? Pragnie mnie pan uczynić swoim współnikiem? Precz mi z oczu!

Po raz pierwszy w życiu Henryk zdetonował się. Nie pozostało mu nic innego, jak oddalić się. Z daleka jeszcze widział, jak jego zdolny uczeń wszedł w nieznaną, do bramy, aby tam usunąć „odkrytą” przez niego plamę...

Od tego czasu Henryk nie widział się z Janem. Tylko na każdy Nowy Rok, Jan posyłał przyjacielowi kartkę z powinszowaniami, również i żona Jana dopisuje kilka słów. Jest to wspólna kobieta o dumnym spojrzeniu i rysach Madonny. Posyła mu powinszowania z wdzięczności za specjalny trick, który ich skojarzył

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Prokurator kazał Tanię podpisać deklarację, która potępiała każdy ruch wywrotowy, i zobowiązywała osobę podpisującą do oddania każdego wywrotowca w ręce policji. Tania nie zgodziła się. Prokurator zagroził jej wtedy więzieniem, ześlaniem, wreszcie zapytał się, czy zna niejaką Tatjanę Iwanównę, córkę szefa warszawskiej ochrony. Gdy Tania odpowiedziała przecząco, kazał sekretarzowi przynieść akta śledcze o zaginięciu Iwanówny. Tania zadrżała.

Tania bała się tylko jednej rzeczy: czy prokurator nie pozna po jej zachowaniu się, że to ona jest Tatjaną Iwanówną we własnej osobie.

I jeszcze jednej rzeczy Tania się bała: czy w aktach nie znajduje się jej fotografia.

Jak tylko sekretarz wyszedł z pokoju, twarz prokuratora zmieniła się nie do poznania. Nachylił się nad stołem i patrząc się Tani prosto w oczy powiedział:

— Dostanie pani pozwolenie... niech się pani uspokoi... ch, che, che, pani się przestraszyła, ha?... Ja tylko żartowałem... niech pani przyjdzie dzisiaj wieczorem do mnie do mieszkania — ... zaczął prokurator mówić szeptem — jestem jeszcze kawalerem, che, che, che...

Tania nie poznała teraz tego człowieka, który przed chwilą siedział przed nią, miotał się cały, groził jej więzieniem. Nigdy by nie uwierzyła, że człowiek może się tak błyskawicznie zmienić.

Przedtem siedział przed nią prokurator: bezlitosny, cyniczny zarówno w słowach jak w postępowaniu. Teraz to był człowiek — mężczyzna, palający żądzą i chęcią posiadania...

Odłożył cygaro na bok i przysunął się bliżej do niej. Urywany, ochrypły głosem szeptał:

— Ze mną można wszystko... Che, che, che... Nie trzeba tylko upierać się, trzeba być rozsądną... Nie znoszę ludzi upartych... No, niech pani powie...

Tania zadrżała, a prokurator odwrócił się nagle w stronę drzwi, i ujął jej dłoń w swe ręce:

— Przyjdzie pani, prawda? Mieszkam na ulicy Bolszaja Puszkinskaja numer 26a, zapyta pani o prokuratora Antonowa... Mam piękne mieszkanie... Che, che, che... Podobają mi się pani... Nie wiedziałem wcale, że Polki są tak piękne... No, proszę, niech mi pani odpowie... Jeżeli pani obieca mi przyjść do mnie, natychmiast otrzyma pani zezwolenie na towarzyszenie mężowi...

Tania była bardzo zmieszana. Nie wiedziała, jak ma odpowiedzieć, jak ma wykorzystać sytuację, by jednak zezwolenie z rąk prokuratora otrzymać. Czy ma oddać się temu staremu rozpustnikowi za cenę zezwolenia na wyjazd z etapem Orlńskiego... Los jej spoczywa obecnie w ręku tego ohydnygo starca... Może jej ułatwić otrzymanie zezwolenia na pobyt w jednym mieście z Tadeuszem...

Ale na samą myśl o tym, co ma popełnić — dreszcz przebiegł po jej ciele.

A tymczasem bokobrody jego drżą, spogląda na drzwi i powtarza:

— No, niech mi pani powie, czy mam czekać, czy przyjdzie pani do mnie?

Nadeszła decydująca chwila. Należy odpowiedzieć: tak albo nie. Tania zdaje sobie sprawę, że jeśli odmówi — nie otrzyma zezwolenia.

Za chwilę przyniesie sekretarz prokuratora papiery, które dotyczą ucieczki Tani. Być może, teczka zawiera również fotografię jej: prokurator może

ją poznać, wtedy zatrzyma ją natychmiast, pozna, że jest córką pułkownika Iwanowa.

Jeśli powie nie — może wywołać taki gniew, że prokurator natychmiast każe ją aresztować. Przecież jest teraz jej panem i władcą i kto mu zabroni aresztować niewinną osobę?

Tania postanawia wygrać na czasie. Odpowie mu tak, po to, by nie badał teczek zawierających dokumenty na nazwisko Tani Iwanow. Po tym namyśli się nad tym, czy powinna udać się do niego do domu, czy też nie.

Przed wszystkim musi siebie ratować... W chwili, gdy na korytarzu rozlegają się kroki sekretarza, odzywa się szybko:

— Tak, panie prokuratorze, przyjdę do pana... — Dobrze, niech pani pamięta, Bolszaja Puszkinskaja 26a...

Na jego wargach ukazuje się uśmiech zadowolenia. Jednak przyjdzie ta szelma.

Sekretarz podaje prokuratorowi teczkę na której widnieje napis:

Sprawa zaginięcia Tatiany Iwanow. Prokurator przejrzał tylko pobieżnie zawartość teczek, po czym powiedział głośno do Tani:

— Nie mam czasu zająć się teraz sprawą pani — proszę przyjść innym razem, muszę przejrzeć dokumenty...

— Dobrze, panie prokuratorze, czy mam jutro przyjść?

— Proszę, niech będzie jutro...

Tania szybko wyszła z gabinetu, a sekretarz prokuratora, mały pisarzyna o twarzy z wyraźnymi śladami po przebytej ospie, odezwał się głośno:

— Psiakrew, fajna baba...

— Wie pan, że to Polka?

— Słyszałem, że Polki, to ładne kobiety...

— Czy miał pan z nimi do czynienia? — zapytał prokurator, głaszcząc swe bokobrody.

— Niestety, panie prokuratorze, nie miałem okazji jeszcze...

Prokurator miał zamiar pochwalić się nawet obietnicą Tani, ale wnet opanował się i głośno dodał:

— Tak, ma pan rację, ta co tu była jest naprawdę ładna szelma... To żona buntowszczyka, mają szelmy szczęście...

Tania biegła na dół schodami, jak gdyby ktoś za nią gonił, jak gdyby ją ktoś ścigał. Twarz jej pokryła się rumieńcami wstydu.

Myśl o tym, co powiedziała staremu rozpustnikowi — przyprawiała ją niemal o mdłości.

Szła ulicą jak pijana, nie widząc wokół siebie nic, co chwila potykając się o jakiegoś przechodnia. Myślała wciąż o jednym: czy ma zapłacić temu rozpustnikowi swoim ciałem za zezwolenie na wyjazd z Tadeuszem?

Czytajcie tygodnik
Świat Przygód
Cena 10 gr.

Wróciła od domu i zastała jeszcze Larynę. Tego dnia akuszerka nie miała roboty na mieście, czytała książkę. Podniosła głowę i odezwała się:

— No, pozwolił czy nie?

Tania nie odrzekła od razu, tylko usiadła ze zmęczenia na krześle i opuściła głowę.

— Co się znów stało? — zapytała zdziwiona Laryna.

— Wiesz, tak się czasem chce komuś dać po twarzy!

— Jak się bardzo chce, to trzeba dać i basta!

— No tak, łatwo to powiedzieć, ale nie można...

— Gadać, odmówił?

— O, nie, nie odmówił: ale żąda zapłaty...

— Dobrze, wystaram się o pieniądze...

— Gdyby szło o pieniądze! Żąda znacznie, znacznie większej zapłaty: chodzi mu o inny warunek. Postawił mi dwa żądania: pierwszy odrzuciłam z miejsca.

— Powiedz o co chodzi?

— Chodziło mu o to, bym potępiła Tadeusza, bym podpisała oświadczenie, że nie mam nic wspólnego z partią Tadeusza, że wydam w ręce władz wszystkich jego współników... Nie, tego nie mogłam uczynić, nawet, za cenę nie widzenia się z Tadeuszem, nie mogę potępić ideału, za który walczyłam, dla którego tyle cierpiał...

— Ach, tak, prokurator chciał, byś wyrzekła się walki o Polskę? Co za podłość! Tylko carski stupajka może zdobyć się na takie żądanie...

— O, nie chodziło mu wcale tylko o potępienie... Chciał, bym się zobowiązała wydać wszystkich towarzyszy Tadeusza, bym zdradziła wszystkie jego tajemnice...

— Rzecz jasna, nie wolno było ulec jego żądaniu...

— Chyba za cenę mego życia uczyniłabym coś podobnego — zawołała Tania.

— A jaki był jego następny warunek? — pytała Laryna.

Tania opuściła głowę i milczała.

— Dlaczego milczysz? Czy trudno ci o tym mówić? — wstała Laryna i zbliżyła się do Tani.

— To są rzeczy, o których się nie mówi — odrzekła Tania.

— Rozumiem, chciał ciebie za cenę zezwolenia na wyjazd?

— Tak... — odrzekła Tania.

Obie kobiety zamilkły. Laryna, zamysliła się i spacerowała wzdłuż i wszerz swego pokoju, jak gdyby rozmyślając nad jakimś pomysłem.

Nagle stanęła, położyła rękę na ramieniu Tani i odezwała się:

— A ty jesteś gotowa na wszystko?

— O, nie, nie, co też za pomysł!

— A więc rezygnujesz z wyjazdu?

— O, nie, nie...

— Nie sądzę, by ten Antonow dał ci obecnie przepustkę, po tym, jak mu się tak spodobała...

— Również nie przypuszczam...

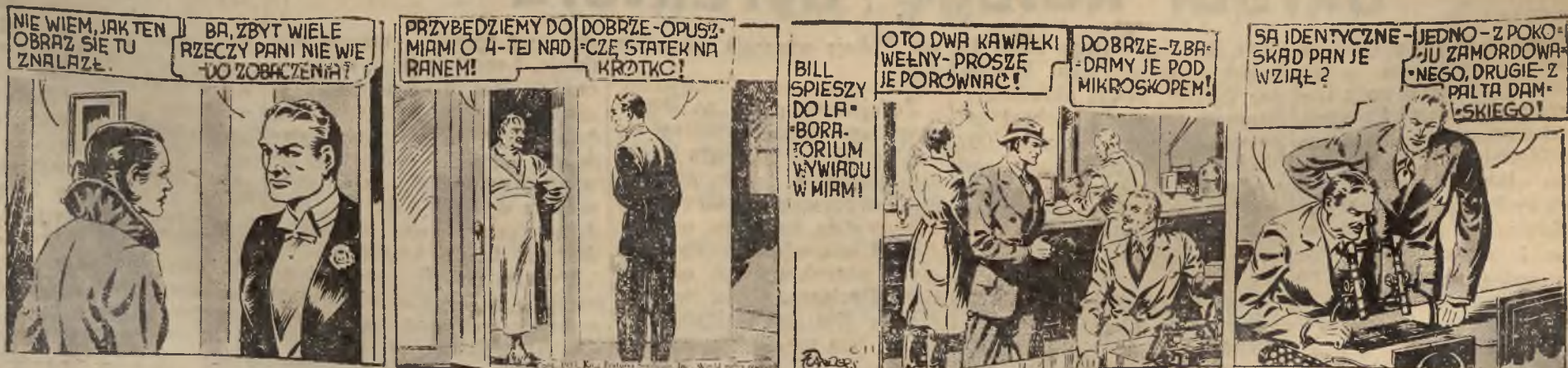
— A więc co zamierzasz uczynić? Odpowiedz mi jasno, nie znoszę tego ślamazarnego zastanawiania się...

(D. c. n.).

BILL NA TROPIE GANGSTERÓW

Sensacyjny film powieściowy z życia podziemnego świata Ameryki

„Pod mikroskopem”

Jutro: „ZAMIANA KABIN”

Próba sabotażu planu brytyjskiego

Niemcy zaskoczone przerwą w obradach Podkom. Nieinterwencji

BERLIN. Utknięcie środowych obrad Komitetu Nieinterwencji na martwym punkcie — jak oświadczają w Berlinie — zaskoczyło niemieckie koła po-

lityczne. Mimo braku zbytniego optymizmu co do wyników rozmów na temat planu brytyjskiego.

Kolejność obrad, proponowa-

na przez Sowiety i Francję, komentują w Berlinie jako „próbę sabotażu planu brytyjskiego”.

Stanowisko, zajęte przez lorda Plymoutha wywołało w Berlinie zdumienie. Na tle tego stanowiska zaczyna wzrastać podejrzenie w Niemczech, że polityka angielska w sprawie Hiszpanii, mimo przedłożenia planu kompromisowego, nie jest szczerą, co ma wynikać nie tylko z wyrachowania, lecz i z

pewnych zobowiązań wobec Paryża.

RZYM. Cała prasa włoska omawia obszernie wczorajsze debaty Podkomitetu Nieinterwencji z wyraźnym zadowoleniem i twierdzi, iż „front sowiecko - francuski w Londynie znalazł się w wyraźnym i mało zaszczytnym odosobnieniu”. Natomiast ze strony Anglii nie brak objawów dobrej woli i szczerzej chęci należytego rozwiązania zagadnienia.

Również ostatnia mowa min. Edena wywarła bardzo dobre wrażenie we włoskich kołach u. zedowych, które określają ją jako pozytywną i realną.

Guglielmo Marconi, słynny wynalazca, o śmierci którego donosiliśmy przed dwoma dniami.

Metale bywają... chore

Już sama nazwa stali i żelaza jest dla nas symbolem czegoś trwałego, niezniszczalnego. Niechże jednak przedmiot wykonany z tych metali poleży parę godzin w wilgotnym miejscu, już jest niebezpiecznie „chory”. Stal i żelazo pokrywają się rdzą, niszczyją i stają się bezużyteczne. W ten sposób tracimy na całym świecie miliony kilogramów żelaza o kolosalnej wprost wartości. Podobnie oddziaływują wpływy atmosferyczne na brąz i miedź; pokryte rakowatymi wyrzutami kruszeją, rozpadają się po pewnym czasie w proszek. Tego rodzaju chorobę obserwować można na antykach, które dłuży czas leżały w ziemi.

Podobnie, jak u ludzi leczy się chorobę raka przy pomocy elektryczności. Niejedne cenne przedmioty muzealne uratowano promieniami galwanicznymi od całkowitej zagłady, mimo, iż leżały może tysiące lat w ziemi.

Jako klasyczną chorobę me-

tali wymienić należy dżumę cynkową, która, im niższą jest temperatura, z tym większą siłą działa na cynkowe przedmioty. (Zupełnie odwrotnie aniżeli dżuma atakująca ludzi). Przy temperaturze powyżej 18 stopni Celsjusza dżuma cynkowa ginie, najsilniej natomiast występuje w temperaturze poniżej zera. Przedmioty cynkowe, dotknięte tą chorobą przybierają odcień ciemno szary, powierzchnia ich pokrywa się białymi pęcherzykami, które po pewnym czasie rozpadają się w biały proszek.

Chorobę tę, podobnie jak i ludzką zaziębienia leczy się przy pomocy ciepła. Przedmioty „zadżumione” kładzie się do ciepłej wody. Z chwilą jednak, gdy choroba dżumy cynkowej, zaatakowała metal zbyt głęboko, kuracja termiczna niewiele pomaga.

W ten sposób wiele wyrobów cynkowych, dotkniętych zbyt zaawansowaną dżumą, nie dało się uratować od „śmierci”.

Potwory morskie u wybrzeży

Prasa angielska publikuje list pułkownika H. Donne, który twierdzi, że przed kilkoma dniami widział u wybrzeży Szkocji potwora morskiego.

Pułkownik Donne znajdował się na pokładzie jachtu „Pandora” będącego własnością lady Kitchener. Na wysokości wyspy Scalpay zauważył on zwierzę długości 13 metrów, które poruszało się z dość znaczną szybkością. Cztery pletwy zwierzęcia naprzemiennie wynurzały się z wody, a niewidoczna głowa wypuszczała co jakiś czas wysoki strumień wody.

Gdy „Pandora” znajdowała się w odległości dziesięciu me-

trów od potwora, pasażerowie jachtu ujrzeli w morzu drugie podobne zwierzę. Wskutek tego nieoczekiwanego spotkania zmieniono kurs jachtu, aby nie natknąć się na oba potwory.

Pułkownik Donne dodał do tego opisu, że poza nim i lady Kitchener, na pokładzie jachtu znajdowało się dwóch pasażerów, którzy widzieli te potwory i którzy są gotowi w każdej chwili potwierdzić jego oświadczenie.

Wiadomość ta wywołała w Anglii wielkie wrażenie. Przypuszcza się, że legendarny potwór z Loch Ness znów się pojawił u brzegów Anglii.

Kosą zakończył spór o miedzę ze zlenawldzonym sąsiadem

We wsi Mosaki powiatu ciechanowskiego między gospodarzami Marianem Kołodziejskim i Konstantym Grabowskim trwał od dawna spór o miedzę. Na tym tle dochodziło między nimi często do awantur. Taka awantura wynikła i onegdaj, gdy obaj gospodarze spotkali

się przy sianokosie na miedzy.

Walka przybrała groźny charakter. Bardziej krewki Kołodziejczyk porwał kosę i ciał przeciwnika w głowę, rozplatawszy mu czaszkę. Zbrodnia- rza aresztowano.

CZYTAJCIE

Życie kobiece

Cena 20 gr.

Tajemnicze samobójstwo kupca

Machinacje skarbowe przyczyną śmierci

LUBLIN. Sfery kupieckie Lublina są do głębi poruszone samobójstwem poważnego kupca, 61-letniego Henryka Bertrama.

Przed pewnym czasem władze skarbowe ujawniły, że w przedsiębiorstwie Bertrama była prowadzona podwójna buchalteria, mająca na celu ukrycie obrotów, a tym samym narażająca skarb państwa na straty. Wskutek tych nadużyć Bertram, musiał zapłacić tytułem wyrównania podatków i grzywny 10.000 złotych.

Bertram nie mógł wywiązać się z tych zobowiązań i przedwczoraj opieczetowano jego sklep. Bertram nie mógł znieść tego ciosu, udał się do swego mieszkania, przy Krakowskim Przedmieściu 6, i wystrzałem rewolwerowym pozbawił się życia.

Henryk Bertram był dotychczas cenionym kupcem, który zajmował poważne stanowiska w instytucjach społeczno-kupieckich, między innymi piastował również stanowisko wiceprezesa Związku Kupców w Lublinie. Na-

wieść o popełnionych nadużyciach Związek Kupców zawiesił go w czynnościach, motywując swój krok tym, że wiceprezes tej instytucji nie może pozostawać pod zarzutem szalbierstwa.

W pozostawionym liście do Izby Skarbowej Bertram pisał, że nie może żyć z taką plamą na honorze i że zupełnie zgadza się z krokami przedsięwziętymi przez Izbę Skarbową. Poza tym zmarły pozostawił jeszcze list do prokuratora i rodziny.

Herszt fałszerzy paszportów

wpadł na śródborowskim urlopie

Od dawna już grasowała w Warszawie szajka fałszerzy paszportów zagranicznych. Na czele jej stali Majer Siedlecki (Nowolipie 35) i Moszek Ciechanowiecki (Przyokopowa 23).

Skupywali oni zużyte już blankiety paszportowe i, zostawiając podpisy oraz pieczęcie, resztę wywabiali i wypełniali innymi nazwiskami. Handel ten dawał im olbrzymie zyski, z tego źródła paszportowego i wtem korzystali przeważnie lu-

dzie, nie mający możności otrzymania paszportów drogą legalną.

Fałszerze pobierali za paszport od 20 do 1500 złotych. Po jakimś czasie Siedleckiego zde-maskowano i osadzono w więzieniu. Tymczasem Ciechanowiecki zbiegł do Belgii i tam w dalszym ciągu uprawiał swój proceder. Najwięcej sfalszowali oni paszportów zagranicznych polskich, niemieckich, francu-

skich, szwajcarskich i belgijskich.

Przypuszczając, że policja za pomniła o aferze, Ciechanowiecki niedawno wrócił potajemnie do Warszawy. Przystąpił do ponownego zorganizowania bandy z niedobitków bandy poprzedniej. Zamieszkał chwilowo w roli kuracjusza w Śródborowie. Onegdaj przybyli do tej miejscowości wywiadowcy urzędu śledczego i Ciechanowieckiego aresztowali.

Tragiczny finał małżeńskiego trójkąta

Żona i jej kochanek padli od kuli męża

W jednej ze szkół powszechnych w Żyrardowie była nauczycielką Władysława Dyska, żona komendanta posterunku policyjnego w Międzyborowie pod Żyrardowem. Obecnie Dys-

ka przebywała u swego męża w Międzyborowie na wakacjach. Dyski podejrzewał żonę o zdradę i na tym tle dochodziło często między małżonkami do awantur. Dowodów winy żony

Dyski jednak nie miał.

Ostatnio Dyska bardzo często wypuszczała się na kilkogodzinne wycieczki do lasu. Onegdaj Dyski poszedł za żoną i śledził ją. W lesie Dyska spotkała się z posterunkowym Romanowskim z Żyrardowa. Nastąpiła czuła scena powitania. Nie ulegało najmniejszej wątpliwości, że Romanowski jest kochankiem Dyskowej.

Wówczas Dyski wyszedł zza drzew, gdzie się ukrywał i dobywszy rewolweru dał do żony kilka strzałów, kładąc ją trupem na miejscu. Skierował następnie broń do posterunkowego Romanowskiego, pakując weń trzy kule. Romanowski padł również trupem na miejscu.

Po zbrodni posterunkowy Dyski udał się do Żyrardowa i, zgłoszwszy się na posterunek policyjny, sam zameldował o swej zbrodni. Aresztowano go i odstawiono do więzienia w Warszawie.

Koleżka ze szkolnej ławy okradł kolegę - dyrektora

Dyrektor jednej z większych fabryk w Warszawie p. M. spotkał się przypadkowo z kolegą z ławy szkolnej Mieczysławem Bocianowskim, który zakomunikował mu, że zajmuje wybitne stanowisko w jednym z towarzystw okrętowych na linii Gdynia — Ameryka. Bocianowski zaproponował dyr. M. korzystną przejażdżkę po morzu. P. M. przyjął propozycję i niebawem wybrał się w drogę.

Wyjechał z Warszawy statkiem „Stanisław” w towarzy-

stwie Bocianowskiego. Mielł dojechać do samej Gdyni. W drodze dyr. M. został okradziony. Nieznany sprawca zabrał mu portfel z gotówką w sumie 1000 złotych i walizkę z rzeczami wartości 1500 złotych. Poszkodowany zadeszował z Gdyni do Warszawy, aby rodzina przyślała pieniądze na dalszą podróż.

Zamiast pieniędzy otrzymał odpowiedź, aby natychmiast wracał, bowiem mieszkanie jego zostało doszczętnie okradzione. Dyr. M. wrócił do Warsza-

wy. Policja wszczęła dochodzenie.

Podejrzanie padło na Bocianowskiego, który spostrzegł się i zbiegł w niewiadomym kierunku. Ustalono, że Bocianowski jest zawodowym włamywaczem wielokrotnie karany, o czym dyr. M. nie wiedział. Po dłuższych poszukiwaniach odnaleziono Bocianowskiego we wsi Wyliny Ruś pod Białymstokiem i tam go aresztowano.

Sprawdzono go do Warszawy. Okazało się, że Bocianow-

ski miał spółnika, innego złodzieja, Leona Kupera. Pojechał on tym samym statkiem w kierunku Gdyni i dokonawszy kradzieży przy pomocy Bocianowskiego wysiadł w Płocku. W walizce znalazł klucze od mieszkania dyr. M. i już bez trudu przyszedł, otworzył drzwi i dokonał drugiej kradzieży.

Odnaleziono go i również aresztowano. Część skradzionych rzeczy odnaleziono u pasera Chaima Cukiermana (Twarda 3), którego również osadzono w areszcie.

Złóż ofiarę na F. O. N.

158 godzin w samolocie!

Tragiczne przeżycia znanego lotnika

Amelii Earhart nie odnaleziono dotychczas. Czy uda się ją uratować? Oto pytanie, które zadają sobie po tej i po tamtej stronie Pacyfiku.

Jakie mogą być przeżycia i perypetie lotników, zmuszonych do opuszczenia aparatu na wodę, o tym mówi nam opis niedawnego przelotu z Lizbony do Nowego Jorku Portugalczyka, Veiga da Costa. Czytamy:

„Groźna chwila nastąpiła. Johansen osadził z brawurą maszynę na falach Atlantyku. Kabinę wypełniła w tej chwili woda aż po kolana. Zatonie, czy nie?

— Chyba nie. Zakłady Junkersa gwarantowały 20 godzin utrzymania się na powierzchni wody. Noc zapadła, ciemno. Narazie zaczęło świtać. Byliśmy przemoknięci do nitki i wyczerpani. Trzeba było umocować drzwi kabiny drutem i sznurami, aby wytrzymały napór wody. Teraz dopiero zauważyliśmy, że prawie skrzydło samolo-

tu jest uszkodzone, lewe zaś — złamane. Cały nasz prowiant polegał na paczce czekolady, reszta zamokła i była nie do użytku. Do picia mieliśmy dziewięć litrów destylowanej wody.

— Morze było wzburzone. Fale wysokości 5 do 6 metrów podrzucały samolot jak piłkę. Nie traciliśmy jednak odwagi. Według naszych obliczeń ląd znajdował się w odległości kilkuset kilometrów, na linii kursu okrętów, płynących do Halifaxu. Czekaliśmy.

— Tak przeszedł dzień, a no-

nim noc, druga noc, 20 godzin upłynęło, a nasz wrak kołysał się jeszcze na morzu. Może uratujemy się? Znowu dzień — i nic. Na horyzoncie pustka. Żadnego zbawczego dymku. Miałem przy sobie rewolwer. Postanowiłem zastrzelić się zanim morze wciągnie nas w swą otchłań.

— Trzeciego dnia wyrzuciło z za chmur słońce. Pogoda dodała nam trochę odwagi i otuchy. Aeroplan trzymał się jeszcze na wodzie, nie wszystko więc było stracone. Ratunek musiał

przysiąc. Szukają nas chyba.

— Głód i pragnienie dokuczały nam coraz bardziej. Noc znowu dzień. Słońce schowało się, deszcz. Piąty dzień męczarni. Kiedy się to skończy?

— Szóstego dnia nad ranem ujrzałem okręt. Halucynacja? Nie, to była rzeczwiśtość. Ale okręt oddalił się. A więc koniec? Byliśmy już u kresu sił. Zemdlałem. Ocknałem się rano. Wtem okrzyk: Okręt! Okręt! Z norweskiego statku „Belmoira” wysłano łódź, która zabrała nas na zbawczy pokład.

Zatarg w przemyśle włókienniczym rozstrzygnie Kom.sja Rozjemcza

Prowadzone w przemyśle włókienniczym rokowania pomiędzy pracodawcami a pracownikami nie doprowadziły do uzgodnienia spornych stanowisk stron.

Strony odrzuciły również propozycję poddania niezgodnych spraw dobrowolnemu arbitrażowi.

W tych warunkach mają zastosowanie postanowienia ustawy o komisjach rozjemczych, których orzeczenia mają moc wiążącą.

Celem zlikwidowania trwającego zatargu p. minister Opieki Społecznej, w myśl przepisów wspomnianej ustawy, powoła komisję rozjemczą dla przemysłu włókienniczego w okręgu łódzkim.

Samobójstwo porzucanej przez uwóz ciela

Panna Felicja Grabowska, tancerka restauracyjna zakochała się w pewnym młodym człowieku. Nastąpiło zbliżenie i młodzi ludzie widywali się stale. W ostatnich dniach sytuacja się zmieniła, kawaler porzucił pannę, która wzięła to sobie mocno do serca, nie chciała bowiem ponosić skutków swej lekkomyślności.

Wczoraj przybyła do swej koleżanki Leokadii Wiśniewskiej na Freta 26 w Warszawie i po częła się zalic. W pewnej chwili skorzystała z nieuwagi koleżanki i, dobywszy rewolweru, strzeliła sobie w piersi. Trafiła w serce. Lekarz Pogotowia stwierdził zgon. Zwłoki samobójczyni przewieziono do pro-sektorium.

Frontem do Morza

Eksportacja zwłok Marconiego

odbyła się przy udziale pół milionowych tłumów

RZYM. Niezliczone tłumy przeplęły przez pałac Farnesina (siedziba Królewskiej Akademii Włoskiej) aby złożyć ostatni hołd pamięci wielkiego uczonego sen. Wilhelma Marconiego. Straż przy trumnie

trzymał członkowie Akademii w galowych mundurach.

W uroczystościach żałobnych wzięło udział razem ponad 500 tys. osób. Trumnę ze zwłokami Marconiego złożono w pięknym sarkofagu i ten umieszczono na

karawanie, zaprzężonym w 6 koni, okrytych kirem.

Na karawanie złożono wieńce: od króla Italii, laurowy wieńiec od Mussoliniego, od rządu faszystowskiego oraz wieńiec z czerwoną wstęgą ze swastyką, który w imieniu kanclerza Hitlera złożył ambasador Rzeszy w Rzymie von Hassel.

W związku ze śmiercią Guglielmo Marconiego Pan Prezydent R. P. przesłał do króla Wiktora Emanuela 3-ego depeszę następującej treści:

„Dowiadując się w największym wzruszeniu o okrutnej stracie jaka dotknęła naukę przez zgon Guglielmo Marconiego — chwały Włoch i stulecia naszego — którego wspamiętałem dzieło przedstawia jeden z najważniejszych wyrazów myśli ludzkiej, proszę W. K. M. przyjąć zapewnienia o moim oraz całej Polski udziale w żałobie narodu włoskiego.

Oferła małżeńska przez radio została radośnie przyjęta przez zainteresowaną

W Anglii i w Ameryce jest bardzo wielu amatorów krótkofalowców. Posiadają oni własne stacje nadawcze i porozumiewają się z całkowicie nieznanymi stacjami, które przypadkowo „łapią”.

Przed kilkoma miesiącami pewien zamożny młodzieniec z Saint Louis, Jerzy Wabash, posiadający stację krótkofalową chciał nawiązać kontakt z pewną stacją, z którą rozmawiał przed kilkoma dniami. Przez dłuższy okres czasu nikt się nie odzywał. W końcu nastąpiło „porozumienie” i pytanie czy nie miałby chęci porozmawiać z inną stacją, a mianowicie XBBOP.

— Gdzie znajduje się ta stacja? — zapytał Wabash, któremu w zasadzie było obojętne z jaką stacją się porozumiewa.

— Daleko, bardzo daleko — odparła XBBOP. — w Kanadzie, dwieście kilometrów na północ od Saint Lawrence. HDYD. — to ostatnie w języku krótkofalowców oznacza „Jak się panu powodzi („Skrót angielskiego powiedzenia „How do you dow”).

— GOB — odpowiedział Wabash (Good, old boy — dobrze, stary chłopie).

Na to znów stacja XBBOP nadesłała dziesięć razy, ha, ha, ha.

— Co to za powód do śmiechu! — zatelegrafował w dalszym ciągu Wabash.

— Śmieję się, ponieważ pan mnie nazwał „Starym chłopem”. Jestem kobietą i mam dopiero dwadzieścia lat.

Następnie młoda dziewczyna z odległej stacji XBBOP opowiedziała, że się nudzi, że aparat należy do jej brata, sierżanta policji, którego prawie nigdy nie ma w domu, że ma kasztanowe włosy, że lubi dużo się śmiać i że będzie szczęśliwa, gdy zdoła

się wydostać ze swego „beżgarnicznego pustkowia”.

Wabash nic nie odpowiedział, ale, jak później przyznał się, zakochał się na zabój w dziewczynie z odległej stacji XBBOP.

Od tego wieczoru ciągle się z nią porozumiewał, a po ośmiu dniach zapytał nieśmiało, czy chciałaby zostać jego żoną. Przez kilka chwil poprzez powierze bieglej ożywionej „rozmowy”, ponieważ młoda dziewczyna była oszołomiona tą propozycją. W końcu wyraziła swą

zgodę i oświadczyła, że nazywa się Wirginia.

— Stop — odpowiedział Wabash — przyjeżdżam!

Jeszcze tego samego wieczoru udał się na Północ. Po trzech dniach przybył do stacji XBBOP, gdzie poznał osobiście swą „narzeczoną”, pannę Wirginię Hampton i jej brata. W cztery dni później odbył się ich ślub.

Wszystko przemawia za tym, że małżeństwo to będzie szczęśliwe, mimo że swatem młodej pary był aparat krótkofalowy.

Tajemnica jasnowidzenia

Jak Rolf Nelson uratował życie naszemu Czytelnikowi

Zapewne wpadła w oczy Czytelnikom mała notatka umieszczona przed kilkunastoma dniami na łamach naszego pisma, a zatytułowana „TOLEDO! UWA GA! TOLEDO!”.

To znany jasnowidz Rolf Nelson ostrzegł jednego z czytelników, że musi natychmiast opuścić miasto, w którym zamieszkiwał, gdyż grozi mu wielkie niebezpieczeństwo. „Jeśli Pan natychmiast nie wyjedzie, zginie Pan” — pisał jasnowidz.

W kilka dni później otrzymaliśmy depeszę od owego Czytelnika:

Pan Nelson Warszawa. Uratował mi Pan życie! Groziło mi wielkie niebezpieczeństwo. Całe życie będę Panu wdzięczny! Zdumiewający jest Pana dar jasnowidzenia! Niebawem będę w Warszawie i przyjdę do Redakcji wszystko opowiedzieć.

Zygmunt K...ski z Kielc.

OPOWIEŚĆ OCALONEGO.

W rzeczywistości odwiedził on wczoraj naszą Redakcję — oto co mówi o tej niezwyklej sprawie.

Przed kilkunastu dniami, przeglądając gazetę, wpadł mi w oko tytuł „Toledo! Uwaga! Toledo!”. Wszak „Toledo” to był mój pseudonim, którym podpisałem list do Rolfa Nelsona! Jednakże nie bardzo się przejąłem treścią notatki, przyznając się dziś ze skruchą. Nie wiedziałem, że może mi grozić jakieś niebezpieczeństwo. Czuję się zupełnie bezpiecznie!

NIESAMOWITY MAJSTER.

Tego samego dnia jak zwykle udałem się do fabryki. Już na wstępie uderzyło mnie nieuczynne zachowanie mojego majstra. Cały czas patrzył on na mnie dziwnie i jakby złowrogo. W pewnej chwili podszedł do mnie i rzekł:

— Po pracy spotkamy się koło stacji, mam panu coś ważnego do powiedzenia.

Nie wiedziałem co chce ode mnie, ale postanowiłem przyjść.

Gdy po pracy czekałem na umówionym miejscu, w pewnej chwili przypomniałem sobie ostrzeżenie Nelsona. Słowa: „grozi ci straszne niebezpieczeństwo”, stanęły mi nagle przed oczyma. Ogarnął mnie nagły strach. Nie wiedząc co robić, pędem pobiegłem na stację i wpadłem do pierwszego lepszego wagonu. Jak się okazało, był to pociąg, który za chwilę miał ruszyć w kierunku Warszawy.

O KROK OD ŚMIERCI.

Nie upłynęła minuta, gdy na peronie ukazał się mój majster. Wyglądał jak nieprzytomny. Oczu błędne, włos rozwiany. Gdzie jest K...ski, krzyczał zachrypłym, nieswoim głosem. Nagle dostrzegł mnie i wycelował rewolwer w moim kierunku. Nie zdążył jednak strzelić. Obezwładniono go i zabrano mu broń.

W tym momencie pociąg ruszył...

A więc jednakże groziła mi śmierć. Jasnowidz miał rację. Nikt nie wiedział o tym oczywiście a on to przewidział.

WSZYSTKO SIĘ WYJAŚNIA.

Po kilku dniach dowiedziałem się całej prawdy. Majster miał żonę, młodą i przystojną i był o nią nieprzytomnie zazdrosny. W ciągu ostatnich dni żona specjalnie mu dokuczyła, że ma kochankę i chce z nim zerwać. Trzeba było, że tego samego dnia otrzymał on anonim, w którym doniesiono mu, że żona zdradza go... ze mną. Doprowadziło go to do takiej pasji, że postanowił mnie zabić!

Dziś oczywiście wie on już, że nigdy nic nie miałem wspólnego z jego żoną. Rolf Nelson otrzymał później ten anonim i na podstawie jasnowidzenia i badań grafologicznych powiedział, kto jest jego autorem. Człowiek ten, przyciśnięty do muru, przyznał się do swego niecnego czynu.

Tak brzmi niewiarogodna, a prawdziwa historia jednego z licznych jasnowidzeń Rolfa Nelsona.

Za kilka dni sam Rolf Nelson napisze na łamach pisma, jak doprowadził do tego, że Czytelnikowi z Kielc groziło to niebezpieczeństwo życia.

W artykule tym Nelson odkrył najgłębsze tajemnice jasnowidzenia.

Likwidacja strajku w Standard - Nobel

Pracownicy przystąpili wczoraj do pracy

Trwający od czternastu dni strajk okupacyjny pracowników i robotników f. Standard-Nobel w Polsce S. A. został w dniu 21 b. m. zakończony, podpisaniem

umowy, między Związkiem Zawodowym Pracowników Handlowych, Przemysłowych i Biurowych R. P. w Warszawie, Sien-na a dyrekcjami firm: Standard-

Nobel w Polsce S. A. i Vacuum Oil Comp. S. A., likwidującej całkowicie powstały zatarg.

Z dniem 22 b. m. pracownicy i robotnicy Centrali w Warsza-

wie i w biurach sprzedaży w Łodzi, Sosnowcu, Kaliszu, Poznaniu, Bydgoszczy, Włocławku i Krakowie przystąpili do pracy.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO:

„PROFESJA PANI WARREN“

REPERTUAR KIN:

Adria: „Ostatni poganin“ i „Noc przed bitwą“.

Apollo: „Legia zatrzaśniętów“.

Atlantic: „Magnolia“ i „Prawo do szczęścia“.

Bagatela: „Armia Ewy“ i „Wiedź szaleje“.

Dom Zolnierza: „Czarne róże“.

Promień: „Pokusa“ i N. York—San Francisco.

Stella: „potępiecie“ i „Przygoda pechowca“ (Savo).

Sztuka: „Hollywood“ mąż“.

Wanda: „Bez świadków“.

Uciecha: „Daniel Bone“ i „Mój pan“.

PLUSKWI

tępi pod gwarancją
TYLKO ŚWIECAFUMIGATORE
C I M E X

Zakł. Chem. Salvator,

Katowice — tel. 346-01.

Warszawa — tel. 455-13.

Kraków — tel. 117-64.

Lwów — Łódź — Wilno.

Radio

Godz. 6.15 Audycja poranna; 12.25 Koncert Małej Orkiestry P. R.; 13.55 Muzyka; 15.10 „Moja pani, moja pani“ wierszyki Ireny Szczepańskiej w wykonaniu dzieci; 15.30 Muzyka; 16.15 Recital fortepianowy; 17.00 Koncert; 17.50 Pogadanka; 18.00 „Skrzynka ogólna“; 18.15 Arie i pieśni; 19.00 Symfonia Beethovena II (płyty); 20.00 Wieczór u Kalmana — wykonawcy: Orkiestra i chór Rozgłośni poznańskiej; 22.00 Koncert.

Bezplatnych

porad buchaltaryjnych
udziela BIURO
BUCHALTERYJNO-REWIZYJNE

I. GRÜNBAUM

Kraków, Floriańska 44, II p. of.
m. 17a, — Tel. 181-69Zakład Księgi. — Sporządza bilanse,
rozliczenia, nadzór i t. d.

KRADZIEŻ TOWARÓW TEKSTYLNICH NA STRADOMIU W KRAKOWIE

Józef Różycki, robotnik skradł w dniu 13 stycznia br. Z. Zimmermannowi na Stradomiu w Krakowie towary tekstylne wartości 2.700 złotych.

Towary ukrył na furze w sianie. Został jednak na gorącym uczynku przyłapany, zaś sąd I. instancji skazał Różyckiego na 2 lata więzienia bez zawieszenia. Sąd apelacyjny, do którego apelował Różycki zmienił wyrok I. instancji i wymierzył mu karę 3 miesięcy więzienia w zawieszeniu, wobec czego został on wypuszczony na wolność, gdyż karę już w całości odcierniał.

Bronił adw. dr. Jan Woźniakowski.

MIŁA WIZYTA

Mieczysław Gębala, lat 27, bez miejsca zamieszkania, przybył do swego znajomego Staszyńskiego Zbigniewa, studenta U. J., zamieszkałego przy ul. Gołębiej 16 w czasie nieobecności tegoż i skradł mu garderobę męską, wartości 350 zł., ułatwiając się w niewiadomym kierunku.

KRONIKA KRAKOWA

Wstrząsające samobójstwo urzędnika krak.

W jednym z mieszkań w domu przy ul. Floriańskiej 3, zajmował pokój 49-letni Feliks Felkel, emerytowany urzędnik.

Wczoraj o godzinie 10 przed południem, gdy Felkel nie dawał znaku życia, domownicy tego mieszkania weszli do jego pokoju. Oczom ich przedstawił się straszny widok.

Zauważyli bowiem zwłoki lokatora wiszące na ramie łóżka. Felkel popełnił samobójstwo, wieszając się ra drucie od lampy.

Przybyły na miejsce lekarz po gotowia ratunkowego stwierdził

że wszelka pomoc jest już spóźniona.

W ostatnich czasach leczył się Felkel na chorobę nerwów.

Okazja!

SPRZEDAŻ POSEZONOWA
Obuwie

w firmie

W. KAPERA

KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 11 i 24

UWAGA: Obuwie damskie od 5 zł.

Okazja!

Strażnik zastrzelił napastnika w czasie bójki

Wieś Gręboszyn niedaleko Krakowa była widownią bójki, która pociągnęła za sobą tragiczne następstwa.

Miedzy strażnikiem łowieckim z dworu gręboszyskiego — Władysławem Wyrogą a braćmi Józefem i Janem Drożdżem doszło na tle nienawiści do porachunków, które przybrały ostrą

formę.

Drożdżowie napadli na strażnika, pobili go i połamali mu strzelbę.

Wyroba zbiegł do dworu, gdzie wziął drugą strzelbę i wrócił na miejsce bójki, szukając tam zagubionych pieniędzy i kapelusza. Drożdżowie widząc po-

wracającego strażnika, rzucili się na niego powtórnie.

Wówczas Wyroba oddał do napastników dwa strzały, trafiając Józefa Drożdżę w głowę i w pierś. Trafiony padł trupem na amiejscu.

Policja prowadzi w tej sprawie energiczne dochodzenia.

Drukarz krakowski utonął we Wiśle

W czasie kąpieli na Wiśle za klasztorem SS. Norbertanek, utopił się Gierasziński Franciszek, lat 38, drukarz, bez zajęcia, za-

mieszkały w Krakowie, przy ul. Senatorskiej 20.

Zwłoki Gieraszińskiego wydobyto i na orzeczenie lekarza ob-

wodowego przewieziono do kościoła na cmentarzu żydowskim.

Dozorca domu pobił swego gospodarza

Sąd odwoławczy w Krakowie rozpatrywał wczoraj sprawę Jana Felusia, dozorcę domu przy ul. Krowoderskiej, oskarżonego o ciężkie uszkodzenie ciała.

Felus bez powodu pobił swe-

gospodarza domu p. W. K., który był cały zbroczny krwią.

Sąd pierwszej instancji skazał Felusia na 2 tygodnie aresztu z zawieszeniem.

Od tego wyroku Felus apelo-

wał, broniąc się koniecznością. Sąd odwoławczy nie dał mu jednak wiary i wyrok pierwszej instancji zatwierdził.

Poszkodowanego zastępował adw. dr. Zakulski.

Napad banycki pod Krakowem

Wczoraj o godzinie 2-giej w nocy zawezwane zostało pogotowie ratunkowe do miejscowości Zielonki, gdzie Suder Franciszek, lat 27, robotnik, został pobity i

zraniony nożem przez jakiegoś osobnika.

Rany okazały się bardzo ciężkie, wskutek czego przewiezio-

no Sudera do szpitala św. Łazarza na oddział chirurgiczny.

Za zbrodniczym osobnikiem wszczęto poszukiwania.

Zburzyli mur domu kapituły krakowskiej

Dnia 22 kwietnia ub. r. Józef Gędek i 6 towarzyszy z Rudawy poczęli burzyć mur okalający zaporę Kapituły Krakowskiej w Rudawie niszcząc belki i krokwie.

Za ten czyn sąd skazał Gędkę i towarzyszy po 6 miesięcy więzienia w zawieszeniu.

Od niskiego wymiaru kary prokurator zapowiedział apelację, na skutek czego odbyła się

wczoraj ponownie rozprawa w sądzie apelacyjnym w Krakowie który jednak karę 6 miesięcy utrzymał w mocy.

Bronił adw. dr. Jan Bardel.

Śmiertelny skok restauratora z II. piętra gmachu Izby Skarbowej

Przy ul. Rutowskiego we Lwowie obok kościoła Jezuitów mieszczą się biura Izby i II Urzędu Urzędu Skarbowego oraz prezydium sądu okr. i wydziały cywilne tegoż sądu.

Na drugim piętrze na wspólnym korytarzu mieści się II-gi Urząd Skarbowy i biura sądu okręgowego.

Około godziny 13-tej w południe z mieszczącego się na ko-

rytarzu II. piętra klozetu wyskoczył na bruk około 60-letni mężczyzna. Jak na miejscu zaraz stwierdzono, samobójcą, którego w nieprzytomnym stanie przewieziono do szpitala powiatowego, był restaurator z ul. Zielnej Gedali Gruber.

Według pogłosek na chwilę przed samobójczym skokiem był on w II. Urzędzie Skarbowym z prośbą o odroczenie eg-

zekucji, dając na poczet zaległości całą posiadaną przy sobie gotówkę. Kiedy mu odmówiono, poszedł do klozetu i skorzył z drugiego piętra.

Gruber prowadził swoją restaurację od trzynastu lat. Niedługo przed tym zdarzeniem, a ostatnio podupadł tak, że nie mógł nawet browarom zapłacić 400 zł. za piwo wskutek czego wstrzymano mu dostawę.

WŚCIEKŁY KOT POGRYZŁ GOSPODARZA, KTÓRY NA WŚCIEKLIZNĘ ZMARŁ W SZPITALU

Do szpitala św. Łazarza w Krakowie przywieziono wczoraj gospodarza wsi Janiszowice p. Chrzanowskiego, którego wściekły kot pogryzł.

Pomimo natychmiastowej pomocy gospodarz zmarł w strasznych bólach na wścieklicznę.

ZBIEGŁY BANDYTA W PO-TRZASKU

Policja zatrzymała w Mościcach Piotra Książkę, który wraz z 10 towarzyszami zbiegł z więzienia w Rzeszowie.

Książek ma do odsiadywania kilkanaście lat więzienia. Ujęcie zbiega nastąpiło dnia 18 bm. w Mościcach, gdzie Książek włóczył się bez określonego celu, co zwróciło uwagę organów policji. Przy aresztowaniu zbieg ten podał, że nazywa się Józef Zieleński. Odstawiono go do więzienia w Rzeszowie.

SYSTEMATYCZNIE KRADŁA

W czasie od dnia 15 V. do 16 VII. br. Józefa Bizoń, służący, skradła na szkodę swej chlebowdawczyni Rozalii Kohl, zamieszkałej przy ul. Dekerta 2 bieliznę wartości 146 zł., po czym wydała się w niewiadomym kierunku.

ZMARŁ PRZY BUDOWIE KAPLICY

Wczoraj zmarł nagle Józef Skora, zamieszkały w Krakowie, przy ul. Ks. Józefa 21, w czasie pracy na ul. Tynieckiej przy budowie kaplicy SS. Salezjanek.

Wezwany lekarz obwodowy polecił przewieźć zwłoki do Zakładu Medycyny Sądowej.

„ŻELAZOPOL“

Kupno i sprzedaż używanych maszyn, łomu żelaza i metali

LUDWIK MISZCZYŃSKI
KRAKÓW-PODGÓRZE

Ul. Krakusa 32. Tel. 148-46
(przy III-cim moście)

DOBRA PRAKTYKA

Kowalski Stanisław, lat 17, praktykant handlowy, przywłaszczył sobie kwotę 200 zł. na szkodę swego chlebowdawcy Rieghaupta Marka, przy ul. Sebastiana 29 i zbiegł w niewiadomym kierunku.

SMUTNY EPILOG ZATARGU RODZINNEGO

Na tle zatargów rodzinnych powstała kłótnia między Michałem Reiferem a jego teściem Boruchem Frykiem przy ul. Polnej w Tarnowie.

W czasie kłótni Fryk rzucił się na zięcia i zadał mu kilka ran młotkiem szewskim, oraz prętem żelaznym w głowę. Po stronie teścia stała też córka Fryka a żona Reifera, którego przewieziono do szpitala powiatowego.

10 gr. Pranie kołnierzyka 10 gr.
Czyszczenie ubrania
Zł. 3.50

Czyszczenie sukni
Zł. 2.—

Tylko w pralni

„PERŁA“

Centrala: Kraków, Wolnica 8

Filia: Wrzesińska 1

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Kraków, ul. Na Gródce 2. — Telefon 173-02 Redaktor przyjmuje od godz. 16—17.

CENY OGŁOSZEŃ: kronika krakowska 2 wiersze mm. 2 zł. Cała strona 1200 zł. — Drobne 10 groszy za wyraz. — Poszukiwania pracy 5 groszy za wyraz.

Redaktor odpowiedzialny i wydawca: Alfred Kwiatkowski.

Drukarnia „Monopol“ w Krakowie.